

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Biblioteca
Regiunea
Hunedoara-Deva

Nr. 11 (199)
Anul VIII
14 martie 1959
La biblioteca din sat
(vezi fotoreportajul
din pag. 3-4-5)
Fotografie de
E. IAROVICI

SUB STEAGUL MARXISM-LENINISMULUI

ADUNAREA ACTIVULUI C.C. AL P.M.R. ȘI AL COMITELOR DE PARTID ORĂȘENESC ȘI REGIONAL BUCUREȘTI

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la tribuna adunării activului de partid din sala Floreasca.

Aspect al sălii Floreasca în timpul adunării activului C.C. al P.M.R. și al Comitetelelor de partid orășenesc și regional București.

Vineri, 6 martie a.c., în sala Floreasca a avut loc adunarea activului C.C. al P.M.R. și al Comitetelelor de partid orășenesc și regional București.

La adunare au luat parte tovarășii: Gheorghe Gheorghiu-Dej, Chivu Stoica, Emil Bodnăraș, Nicolae Ceaușescu, Alexandru Moghioroș, Constantin Pîrvulescu, Dumitru Coliu, Leonte Rădu, Ștefan Voltec, Ion Gheorghe Maurer, Vladimir Gheorghiu, Florian Dănălașe, prim-secretar al Comitetului orășenesc București al P.M.R., Gheorghe Necula, prim-secretar al Comitetului regional București al P.M.R., și alți membri și membri supleanți ai C.C. al P.M.R.

Adunarea a fost deschisă de tov. Florian Dănălașe.

Primit cu îndelungi aplauze, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al C.C. al P.M.R., conducătorul delegației Partidului Muncitoresc Român la cel de-al XXI-lea Congres al P.C.U.S., a făcut o amplă expunere cu privire la lucrările Congresului.

Participanții la adunare au ovacionat îndelung în cinstea Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și a Partidului Muncitoresc Român, pentru prietenia poporului nostru cu poporul sovietic și cu popoarele celorlalte țări socialiste, pentru continua întărire a unității lagărului socialist și a mișcării comuniste internaționale.

O primire entuziastă a făcut populația Leipzigului tovarășului N. S. Hrușciov. În piața „Wilhelm Leuschner” a avut loc un mare miting, la care au luat cuvântul tovarășii N. S. Hrușciov și Walter Ulbricht, consacrand problema germană o mare parte din cuvântările lor. Deasupra tribunei, pe o pancartă, se putea citi: „TRATATUL DE PACE DESCHIDE CALEA SPRE VIITOR PAȘNIC AL GERMANIEI”.

Problema nr. 1 A EUROPEI

„Noi vrem un singur lucru: să îndepărtăm periculosul focar de încordare din centrul Europei, să creăm condiții pentru o viață liniștită și normală în Berlinul occidental”.

(Din cuvântarea tovarășului N. S. Hrușciov la mitingul de la Berlin)

Intr-adevăr, eforturile Uniunii Sovietice, ale R. D. G. și ale celorlalte state socialiste se îndreaptă acum spre încheierea Tratatului de pace cu Germania și soluționarea pașnică a problemei Berlinului. Acestui țel i-au fost consacrate o bună parte din convorbirile anglo-sovietice de la Moscova, precum și notele guvernului sovietic adresate guvernelor S. U. A., Marii Britanii, Franței și celorlalte țări care au luat parte la războiul împotriva Germaniei hitleriste — printre care și țara noastră.

De o deosebită însemnătate sînt importante declarații ale președintelui Consiliului de Miniștri al U. R. S. S., tovarășul N. S. Hrușciov, cu prilejul recentelor sale vizite la Tîrgul de la Leipzig și la Berlin. Insistînd pentru încheierea Tratatului de pace cu Germania și reglementarea problemei Berlinului — ceea ce ar duce nu numai la limpezirea atmosferei internaționale în Europa și în întreaga lume, ci ar deschide totodată perspective pentru restabilirea unității Germaniei — Uniunea Sovietică preconizează organizarea unei conferințe la nivel înalt. La aceasta ar urma să fie reprezentate, în afară de

U. R. S. S., S. U. A., Marea Britanie și Franța, și cele două state germane, precum și Polonia și Cehoslovacia — două state vecine cu Germania și care au fost printre victimele agresiunii hitleriste. Mai mult chiar, pentru înlesni tratativele, guvernul sovietic este de acord ca în cazul cînd guvernele occidentale nu sînt încă gata să participe la o conferință la nivel înalt, să fie organizată o conferință a miniștrilor Afacerilor Externe ai aceluiași stat.

Dacă în rîndul omenirii înscutate de pace propunerile sovietice au fost primite cu satisfacție și speranță, cercurile occidentale și, mai ales, diplomația americană sabotează sistematic orice propunere menită să ducă la rezolvarea problemei germane.

Atitudinea poporului român față de propunerile sovietice a fost încă o dată clar exprimată în recenta expunere a tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej care a subliniat că: „Guvernul român este în întregime de acord cu punctele cuprinse în această notă (notă guvernului sovietic adresată țării noastre — n.r.) și sprijină cu căldură măsurile pe care le preconizează guvernul sovietic”.

Tovarășul N. S. Hrușciov, însoțit de tovarășii Walter Ulbricht și Ot Grotewohl, vizitează pavilionul sovietic al Tîrgului de la Leipzig.

INIȚIATIVA DASCĂLILOR...

Fotoreportaj de E. IAROVICI

În anul 1955, ziarul „Steagul Roșu” din Bunești insera o modestă chemare a unor intelectuali din comuna Peret către intelectuali din întreg raionul Roșiori. Ziarul publica amănunte despre inițiativa învățătorilor și profesorilor din Peret, comună de care foarte puțină lume auzise. Dascălii își propuneau să treacă dincolo de zidurile școlii și să desfășoare o activitate culturală multilaterală, de mare amploare, în care să fie angrenați cât mai mulți dintre locuitorii comunei. Și iată că această chemare găsi un larg răspuns nu numai în raion și în regiune, ci și în întreaga țară.

Bătălia aceasta de culturizare n-avea să fie ilustrată doar prin activitatea unui cor, a unei echipe de dansuri și teatru, ci își propunea obiective

mai largi ca: difuzarea de literatură agrozootehnică și beletristică; organizarea unor forme de învățămînt agricol care să cuprindă cât mai mulți țărani; înfloriri în frunza recoltelor bogate, conferințe pe teme politice etc.

Anii au trecut. Intelectualii din Peret l-au folosit muncind cu sîrg și, astăzi, după patru ani, ei pot spune că truda lor n-a fost zadarnică.

Am cunoscut aici seri de activitate febrilă.

... La Universitatea populară, vreo șaptezeci de țărani așezați în bancă, cu caietele în față, ascultă conferința profesoarei Weber despre Soare. Sînt atît de atenți încît ghicești de pe fețele lor că pînă acum n-au bănuț că astrul acesta poate ascunde atîtea taine. Cunoștințele noi li se par unora contradictorii.

„Ne-au sosit cărți noi!” Profesoara Georgescu, care se ocupă de difuzarea cărții în comună, a sosit la Ion I. Alimășan. În casa acestuia, în zilele de sârbătoare, se adună vecinii la cercul de citit.

COPERTA NOASTRĂ

Căminul cultural din Peret are o bibliotecă bine organizată. În anul 1958 ea a avut 1469 de cititori. Printre aceștia se numără și eleva Oiteanu Cornelia din fotografia de pe copertă.

Școala din Peret, centru al activității culturale din comună.

— De ce cu ești ne apropiem de Soare temperatura scade?
— întrebă cineva.

Și toți așteaptă răspunsul cu interes și curiozitate pentru că, după logica lor simplă, asta e de neconceput. Profesoara le explică pe-ndelete și totul li se pare nemaipomenit de interesant, de nou.

... La brigada artistică se repetă programul cel nou, alcătuit de învățători pe tema cea mai stringentă a comunei: înființarea gospodăriei colective. Textul povestește și de Marin al lui Bălache, care în 1945 a luat hîrtia boierului Papiu, prin care i se aproba acestuia transformarea moșiei în fermă model. Cu trompeții în față — spune textul — și cu sătenii după dînsul, Marin s-a dus la marginea comunei, a îngropat actul în pămînt și i-a făcut un adevărat prohod. Apoi a împărțit moșia boierului...

... Toți cei 39 de profesori și învățători din Peret participă activ la munca de culturalizare. Învățătorul Stanciu Alexandru instruește brigada artistică și echipa de teatru: profesorul de română, Saim Natan, conduce Universitatea populară; profesoara de educație fizică, Maria Nicolae, este membră activă a echipei de teatru; Constantinescu Valentina și Weber Adelheid sînt conferențiere la Universitatea populară; învățătorii Borosan Vasile, Natalia Georgescu și Marin Paula scriu textele brigăzii artistice etc.

Și, ca un corolar al acestei activități însuflețite și neobosite a dascălilor și a celorlalți intelectuali, Peret se situează în fruntea comunelor din regiunea București cu o viață culturală vie, un exemplu demn de urmat.

↑ Acum o lună a luat ființă la Peret o gospodărie colectivă. Printre membrii ei se numără și cîțiva învățători ca Mitroi Gheorghe (primul din dreapta). Iată-l vorbind cu cîțiva colectivști despre activitățile din compania de primăvară.

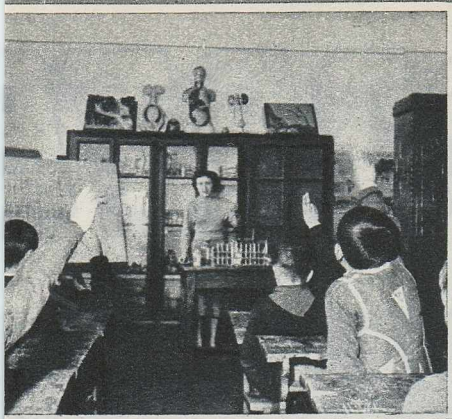
După ce sarcinile culturale din ziua respectivă au fost terminate, învățătorul Borosan își continuă munca pînă seara tîrziu, corectînd caietele.

←

Echipa de teatru din Peret, instruită de învățătorul Stanciu Alexandru, s-a clasat pe locul II la cel de-al IV-lea concurs al căminelor culturale. Acest colectiv este alcătuit din aproape treizeci de tineri țărani alături de care activează și profesoara Maria Nicolae (dreapta).

Brigada artistică a luat ființă în 1954 și duce de atunci o activitate neîntreruptă. Programul, axat pe munca de înființare a colectivelor, este alcătuit de cîțiva învățători. Iată un moment dintr-o repetiție.

flăm la ora de fizică, în clasa a
ea. Profesoara Weber le-a de-
trat și explicat elevilor cum se
ară hidrogenul. „Ați înțeles?
e careva dintre voi să repete?”
tă că se găesc destul amatori...

l căminului cultural, instruit de
asorul de muzică, este format din
ape 100 de persoane, în marea
majoritate colectivști și întovă-
rășiți.

La Spartachiada fetelor din 1958, echipa de gimnastică a școlii a obținut premiul II pe raion. În fotografie: elevele interpretează un dans gimnastic cu cercuri.

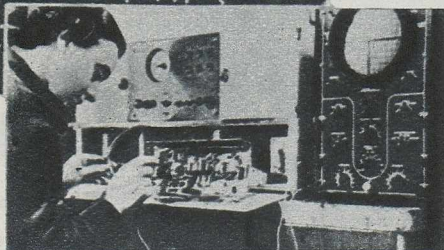
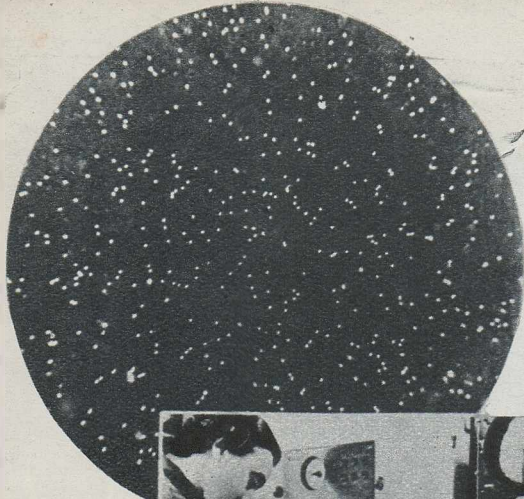

Părinții trebuie informați despre felul cum în-
vață și se comportă copiii lor. La Peret, fiecare
diriginte ține lunar câte o ședință cu aceștia.
În fotografie: profesoara de istorie Eugenia
Popovici, discută cu părinții elevilor.

Fiecare învățător sau profesor se străduiește să
cunoască cât mai bine situația de acasă a ele-
vilor. În fotografie: învățătoarea Nedelea
Falla a venit în vizită la Dide Florea, a cărei
fiică este elevă în clasa a II-a.

LA O PARTE

Aparat electronic pentru calcularea automată a hematiilor și leucocitelor din sânge. În medalion: imaginea mărită a hematiilor, pe ecranul fotomultiplicatorului.

ÎN TAINILE CELULEI

Stabilirea unui diagnostic precoce sau, mai mult, prevenirea îmbolnăvirii, sînt vise de veacuri ale medicilor. Dar împlinirea acestor deziderate nu este posibilă decît în condițiile unei înalte dezvoltări a tehnicii. În special a celei bazate pe fizica modernă. Atomii marcați, electronica, ultrasunetul, semiconductorii constituie azi ajutoare de neprețuit ale medicilor sovietici. Procese intime ale organismului, pe care simțurile nu le pot descoperi, sînt date în vileag cu ajutorul diferitelor aparate, permițînd să se ia din timp măsurile cuvenite de prevenire sau tratament.

Un asemenea aparat (momentan în experimentare) este destinat descoperirii, în stadiul cel mai timpuriu posibil, a unor tumori canceroase. Aparatul emite un fascicul de ultrasunete care este trimis în profunzimea organismului. Fasciculul lucrează pe principiul radarului. El este reflectat diferit de țesuturi cu densități diferite. Or, se știe că în cazul tumorilor canceroase, începînd încă de la nașterea acestora, țesutul respectiv suferă modificări de densitate. Ca atare, locul de formare a tumorii va reflecta diferit față de restul țesutului aceluiasi organ fasciculul de ultrasunete. Iar această diferență va fi tradusă printr-un zigzag pe ecranul aparatului...

Un alt aparat, recent construit, menit să sesizeze îmbolnăvirea stomacului înainte ca aceasta să poată fi declarată prin mijloacele obișnuite de diagnostic, este electrogastrograful. Cu ajutorul unor electrozi aplicați direct pe suprafața pielii, sînt înregistrați biocurenții ce apar în stomac în timpul contracției acestuia. Biocurenții fiind modificați diferit în stările premergătoare diferitelor boli, graficele respective obținute permit diagnosticul precis și din timp al diferitelor afecțiuni.

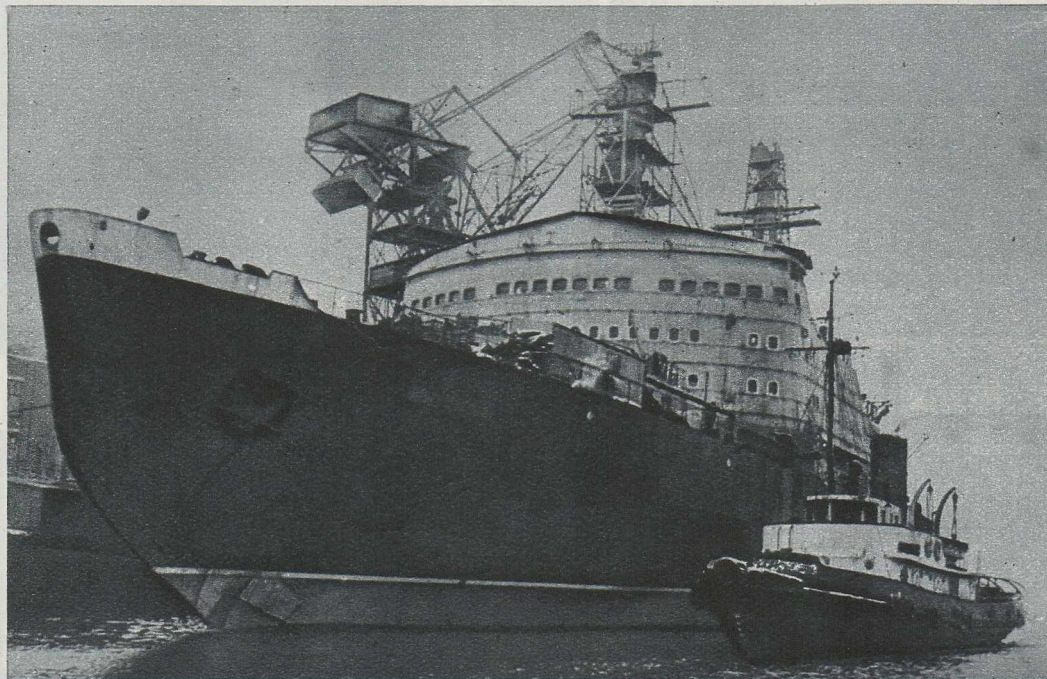
Și acum, și un aparat de investigare a inimii. Adaptorul fonocardiografic. Un microfon aplicat pe piept; în cameră răsună... bătăile inimii. Deosebirea de ritm și de ton se distinge clar. După ascultarea inimii urmează... vederea ei. Se cuplează microfonul la un aparat electronic și, pe un ecran, apare brusc un punct luminos care pulsează o dată cu inima. Medicul are în față însăși imaginea inimii în funcțiune. Nu-i rămîne de făcut decît să descifreze observațiile aparatului, înregistrate pe o bandă magnetică, și să pună diagnosticul.

★

Îată numai trei din nenumăratele aparate de cercetare medicală pe care ingeniozitatea și înaltul nivel tehnico-științific al medicilor și inginerilor sovietici le-au creat pentru viața și sănătatea omului.

B. C.

Electrogastrograful înregistrează pe banda de hîrbie biocurenții stomacului.

Vasul atomic stă cuminte la chei. Dar în curînd va porni să învingă ghețurile.

O nouă minune a științei și tehnicii sovietice a fost înfăptuită. O nouă materializare a folosirii pașnice a energiei atomice a apărut în lume. Vasul atomic „V.I. Lenin”, spărgător de ghețuri, așteaptă să primească bolezul primei curse.

Curînd, el își va dezlipi uriașa siluetă de lîngă cheiul-mamă și, în uralele asurzitoare, în bătaia florilor și a șepcilor frenetic aruncate în aer, își va începe viața.

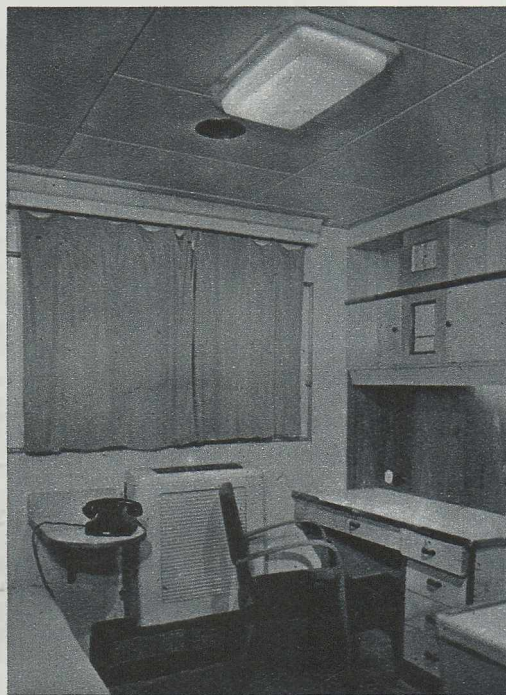
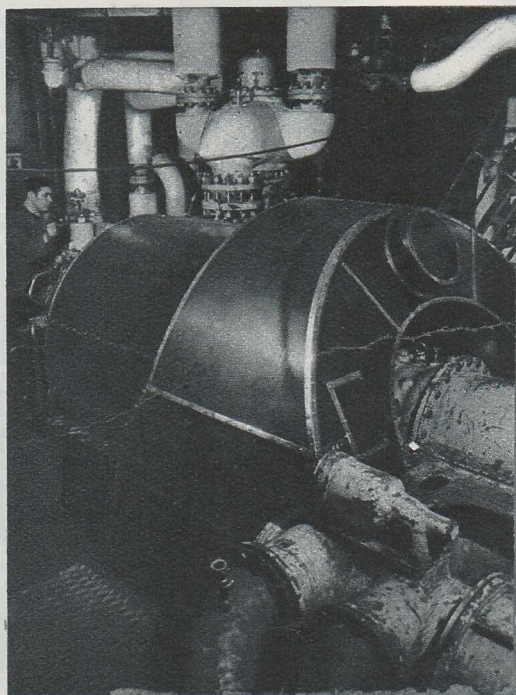
Ca să spui despre un vapor — despre un obiect, în ultimă instanță — că își începe viața, înseamnă să faci o figură de stil. O

navă, oricît de mare ar fi, oricît de complexă ca instalații și construcție, rămîne corp neînsuflețit, construit din metal, din lemn și din alte materiale. Și, totuși... se pare că, față de toate navele istoriei, ceasta trăiește. În cel mai autentic sens vieții. În sensul existenței unei inimi care pulsează veșnic: atomul.

Ce avantaje conferă, unei nave sfărîmătoare de ghețuri, folosirea combustibilului atomic? Avantaje imense, pe care le apreciază și de care se bucură nespuse cutreierătorii mărilor polare.

Navigația a început de la trunchiul copac purtat de ape sau de la așa-zisa lunt

Una din turbinele cu aburi ale spărgătorului de gheață atomic.

În cabinile de pe vas, echipajul are asigura cele mai confortabile condiții de viață.

GHEȚURI !

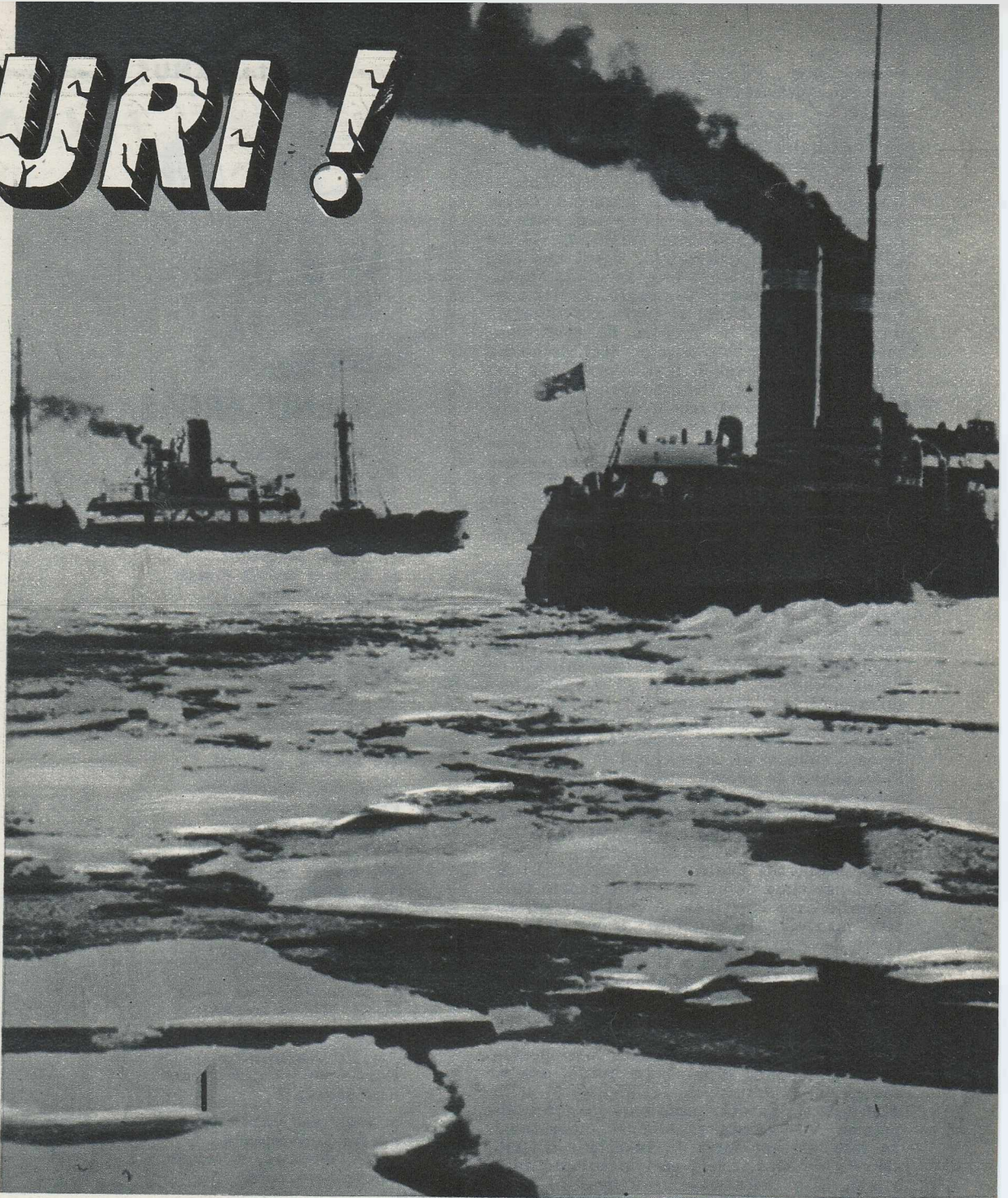
noxilă — făurită din arbore scobit — și și-a cut evoluția prin cele mai diferite și ciuete profile, stabilizându-se la un moment t la corăbiile cu pinze și, în timpurile derne, la vapoarele cu combustibili. După luptă destul de aprigă, romantica ambarție cu pinze a fost detronată de vapor. ș Eol, tatăl tuturor vînturilor, și-a văzut inci prerogativele abrogate. Noua creație irtimă se născuse independentă față de hii. Dar, printr-un blestem al lui Eolus, pare, ea a căzut, în schimb, prizoniera ui imponderabil: legătura cu bazele de rovizionare cu combustibili. Cărbunele,

de Constanța COPORAN-BRATU

șarcat la plecarea în cursă, nu este inepuibil. Și nici un hocus-pocus de ordin tehnic n-a reușit pînă azi să umple din senin ncărul golit. Atunci? Vaporul (orice tip navă cu combustibil) a fost și a rămas avul bazelor de aprovizionare. A tînjit tînjește după autonomie.

În ciuda tuturor acestor greutăți de ordi tehnic, marinarii sovietici au cucerit, uimirea și admirația întregii omeniri, irile polare. „Ermak“ și celelalte uriașe șrgătoare de gheață au deschis într-o eroică opee Calea maritimă de nord. Și, totuși, menii sovietici nu se puteau opri aici. tualele spărgătoare de gheață și nave de unsport de același tip nu pot cuprinde ită lărgimea bazinului arctic. Le ține în : problema reaprovizionării cu combustil. Sînt obligate să se mențină în zona oralului, să consume cu grijă rezervele, funcționeze cu capacitate redusă și cu acitate scăzută, ca atare.

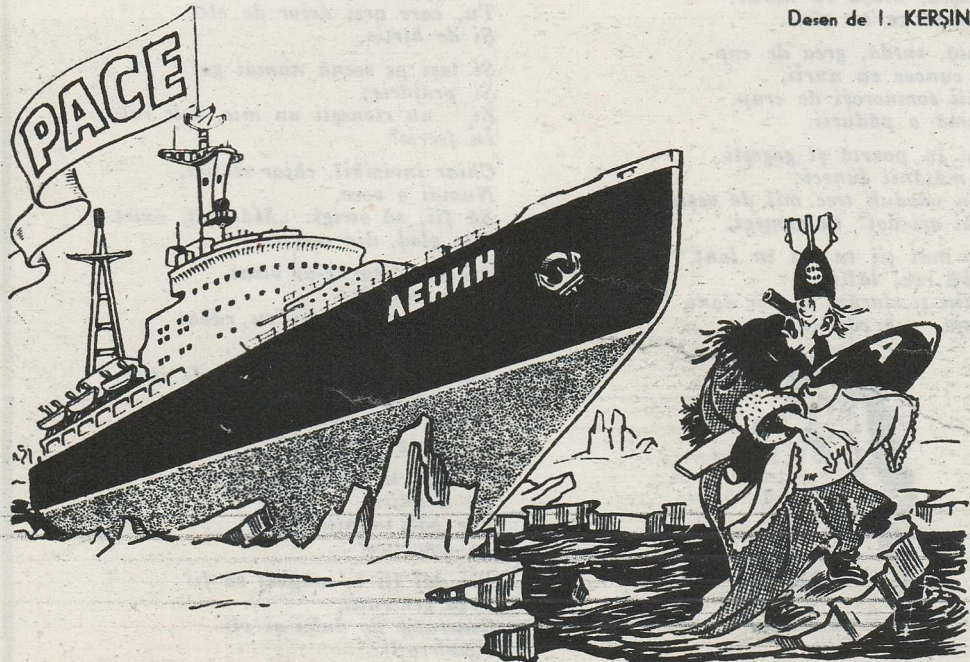
Așadar, tracasările aprovizionării cu mbustibil. Cum pot fi ele înlăturate? iunea Sovietică are nevoie de o flotă de-șirșită de spărgătoare de ghețuri, capaă să realizeze conducerea operativă și perță a caravelor de nave pe traseul Căii ritime de nord; are nevoie de extinderea seului pe latitudini mai mari, în vederea ririi volumului transporturilor arctice și a culației mărfurilor.

Drum printre ghețurile polare, drum greu de străbătut cu tehnica de pînă acum...

Puternicul vas al unității popoarelor va sparge gheața războiului rece!

Desen de I. KERȘIN

Dar cine poate asigura realizarea tuturor acestor necesități? Numai forța inepuizabilă a atomului. Numai cu ajutorul lui putea fi conceput spărgătorul de gheață ideal, cu o navigație autonomă nelimitată, capabil să străbată fără cea mai mică grijă orice zonă a Arcticii.

Construcția spărgătorului de gheață atomică a fost prevăzută în hotărârile Congresului al XX-lea al P.C.U.S. La chemarea partidului, specialiștii, tehnicienii, constructorii sovietici au pornit cu elan să și îndeplinească sarcina. Construcția primului spărgător de gheață atomică din lume a început la 25 august 1956; la 5 decembrie 1957 el a fost lansat pe apă; în ziua deschiderii Congresului al XXI-lea al P.C.U.S., constructorii au putut raporta cu mindrie că minunata navă, pe care au făcut-o, trăiește. Iată-o la cheiul pentru finisare al șantierului naval din Leningrad. Pînă mai ieri, pe corpul ei uriaș se mai puteau vedea încă schele și zburau cometele violete ale aparatelor de sudură electrică. Locul lucrărilor de construcție a fost luat de lucrările de finisaj și de recepționare. Membrii echipei se familiarizează cu sectoarele respective de lucru. Iată-i pe mecanici studiind particularitățile turbinelor, generatoarelor... Pe electricieni, recepționînd o instalație enormă, capabilă să aprovizioneze cu energie

un mic oraș... Pe electromecanici, punând la punct complicatul sistem de deservire energetică...

Întreg echipajul trăiește un sentiment de neobișnuită mândrie, așa cum nava a început să-și trăiască neobișnuita viață ineputabilă, conferită de atom. Indicatoarele dinamometrelor oscilează, măsurând încordarea uriașă a parimelor; cele trei elice de la pupă, cu o capacitate totală de 44.000 CP, sfredelesc vijelios apa. Totul aici este acționat de forța atomului, în ciuda faptului că nici o aparență n-o arată. Nici o aparență, deoarece elicele și toate mecanismele navei sînt puse în mișcare de electromotoare obișnuite; dar acestea sînt acționate de o centrală atomică. Mai bine zis, de trei reactoare atomice, fiecare aproape de trei ori mai puternic decît reactorul primei centrale atomice a Academiei de Științe a U.R.S.S.

Acesta este faptul extraordinar în progresul energiei nucleare: reactorul atomic — o construcție masivă și voluminoasă care a debutat pe sol sigur, cum s-ar spune, cu „picioarele pe pămînt“, ferecat într-o impresionantă clădire — a fost urcat acum pe bordul unei nave umblătoare...

Iată ce a realizat știința și tehnica sovietică. Îmbinarea cea mai minunată a tradiției construcției de vase cu rezultatele celor mai avansate cercetări teoretice în direcția energiei nucleare. Această îmbinare fericită conferă noului vas calități cu totul deosebite. Dacă ar fi să luăm numai cifra indicind deplasamentul, 16.000 tone, am vedea că ea lasă cu mult în urmă indicii celor mai puternice vase de același tip din lume, inclusiv ai americanului „Glacier“. Spărgătorul de gheață atomic „Lenin“ are o lungime de 134 metri, o lățime de aproape 30 de metri și se poate deplasa continuu, printr-o gheață groasă cît un om și jumătate, cu viteza de invidiat de două noduri. Rezerva combustibilului nuclear este fantastică. Ea va ajunge timp de un an de zile pentru toate mașinile care funcționează continuu, cu putere maximă. În condiții normale, spărgătorul de gheață va putea rămîne în cursă cîtiva ani în sir, fără a fi nevoit să-și completeze rezervele de combustibil.

Momentan, masiva dar eleganta siluetă stă cuminte la chei... Peste puțin timp însă, ghețuri eterne vor scriși sub greutatea spărgătorului, în tăcerea albei lumi polare. Așa cum o pană despică un butuc, așa va sparge el, la proporțiile lui gigantice, ariile nesfîrșite de gheață, peste care va trece impetuos. Vor exista și blocuri îndărătnice. În fața lor vor intra în funcțiune diferite sisteme de atac, unele mai ingenioase decît altele. Și-n urma vasului-amiral al flotei de spărgătoare de gheață va rămîne calea liberă.

Totul pe navă va fi pus în funcțiune cu ajutorul energiei atomice. Dar este știut că punerea la treabă a nucleului atomic implică și luarea măsurilor de apărare împotriva radiațiilor nocive. Problemele acestea de protecție, de securitate, sînt dintre cele mai grele. Dar ele au fost rezolvate cu succes pe spărgătorul de gheață. Telemecanica a fost utilizată din plin. Instalațiile atomice sînt comandate automat, de la distanță, cu cea mai perfectă precizie. Pereți despărțitori, groși de aproape doi metri, constituiți din straturi de oțel inoxidabil, straturi de apă și alte materiale speciale, izolează toate instalațiile și piesele care prezintă o cît de mică primejdie radioactivă. Pe lângă aceasta, pe navă există diferite sisteme speciale care elimină apa și aerul cu urme radioactive, precum și dozimetre sensibile, menite să păzească cu rigurozitate puritatea aerului din încăperile locuite.

...Membrii echipajului, încercați marinari, în frunte cu căpitanul Ponomariov, recepționează instalațiile, se familiarizează cu sectoarele de lucru, răspund urărilor de drum bun cuprinse în miile de scrisori pe care le primesc. La chei, nava lor stă cuminte. Ca o mireasă a ghețurilor polare, ea este înfrumusețată înainte de drum. Cîrind, ea își va porni prima cursă, ca un nou simbol al folosirii energiei atomice în slujba vieții omului. Și, în lunga noapte polară, ferestrele ei inundate de neon vor străluci ca rîurile de beteală, iar acordul violelor din sala de concerte va răzbate ca un mesaj pașnic de cale liberă.

Marla BANUȘ

CENUȘĂREASA

*În Parnas, la noi, de-o vreme,
Mare agitație.*

*Delicata muză geme,
Lung, cu ostentație.*

*Au ieșit la bal, în lume,
Stele noi, cu grație,
Și ea n-a primit anume,
Nici o invitație.*

*Sateți și cu rachete
Învîrtesc cadrilele.
Cozi aprinse, de comete,
Filfilie copilele.*

*Și-a rămas la vatră muza,
Cu cenușăreșele.
Înciudată-și mușcă buza,
C-o umbresc crăueșele.*

*Straie noi, diamantine,
Vrajă dau științelor;
Poezia, biata, ține
Moda, pe-a părinților.*

*N-a-nvățat încă să-și feasă
Aură sintetică.
Simte-n urmă că-i rămasă
Chiar și în estetică.*

*O cuprinde-o-nfiorare
Că rămîne singură
Și la cosmos rimă n-are
Ca la blid și lingură.*

*— Cum să intru-n lumea mare
Sus, în constelație,
Dacă n-am — o, disperare!
Altă educație?*

*Și c-un gest rapid dosește
Vechea tiră mistică.
— Ia, domniță, și tocește
Buche atomistică!*

POETUL ȘI MUZA

*Ah, ce-am să te joc în praș,
Ce-am să te mai irtii,
Hoșcă, muză cu nărav,
Drimbă ce tot firii.*

*Slută, surdă, grea de cap...
Îți cunosc eu nurii,
Ochii somnoroși de crap,
Mumă a pădurii.*

*Stai în poartă și gogești
Și mătânii luneci;
Prin văzduh trec mii de vești,
„Doi ori doi“ tu rumegi.*

*Mă mai fii tu azi în lanț,
Babă rea, lăliie.
Miine-ți sfarăm eu, în danț,
Vraja, sub călcie.*

Ilustrații de Ang. PETRESCU-TIPĂRESCU

HUMORESCĂ

*Ai să joci cum chiui eu,
Ca o tinerică.
Eu și-s drac și dumnezeu
Și-ai să-mi știi de frică.*

*La ureche, palma ghioc,
Prinzi tu, prinzi oreo veste,
Că te-nvîrt, te-nvîrt în joc,
Tocmai sus, pe creste.*

POST-MORTEM

*Că nu sîntem egocentriști,
E clar. Se știe.
Dar gîndul: „N-ai să mai exiști!“
Ici-colo-adie.*

*I-atți de bine-aici, acum,
În vînt, în soare,
Și-așa de anost să fii scrum
În columbare.*

*Mai vesel nu-i nici — cum să spun?
Cu viermîșorii...
Dar ce-s, Baudelaire, să-mi indispun,
Eu, cetitorii?*

*Robuști, vitali, nu ne lăsăm
Nici morți, în glie,
După final, de-abia intrăm
În feerie.*

*Cutare-amic, aprins poet,
Se oreă bujorul.
Un altul, diafan, discret,
— O briză, norul...*

*Vor fi poezii de găsit
În cer, în iarbă,
În fin, trifoi, în mîrgărit,
În țapi cu barbă.*

*Evoc viitorul peisaj,
Și, cînd s-apară —
Văd doar amici în anturaj.
Ca-ntr-o pleneră.*

*Izvoare, lună, păsări, flori...
Sub semnătură,
Vă recunosc nemuritori,
Prinși în textură.*

*— Dar tu, tu hitrule, ce-i iei
În bășcălie,
Tu, care arzi decor de clei
Și de hirtie,*

*Și lași pe scenă numai gol
Și prăfărie;
Zi, nu rîonești un mic, mic rol
În feerie?*

*Chiar invizibil, chiar statist,
Numai o voce,
Să fii, să strigi: „Mă-nalț, exist.
Din glod, din rocă!“*

*Așa-i, băiete, c-ai visat
Și tu oecia?
Măcar un pic, și cu rabat
Să-ți treci solia?*

*Tu, pai, tu fir plăpînd de stuh.
Tu, praș, tu, petic —
Vei fi cîndva, prin slova-duh,
Un timp magnetic?*

*În raza ta — cînd vor intra —
De stihuire,
Vor bate inimile-așa,
În amorțire?*

*Ori dat îți e, magnet să fii
Prin generații,
Generator de dulci și vii
Accelerații?*

În inima copiilor din Mexic

1

Acești elevi—sub îndrumarea profesoarei lor (în mijloc) — au realizat tabloul închinat prieteniei dintre copiii mexicani și copiii din țara noastră (foto 1).

Copii de o seamă cu acest mic gaucho sînt autorii unor picturi și desene — multe de o certă valoare artistică — despre țara noastră (foto 2).

Cîteva din lucrările tinerilor pictori (foto 3-4-5-6-7).

Din îndepărtatul Mexic a sosit, la Institutul român pentru relațiile culturale cu strătătatea, un plic. Cîteva fotografii — imagini de la o expoziție. O expoziție închinată țării noastre, în cadrul căreia au expus și copii mexicani o serie de picturi redînd prietenia dintre copiii mexicani și cei din țara noastră, precum și felurite aspecte ale portului și vieții poporului nostru — așa cum le văd micii gauchos.

Expoziția, ca și picturile — dintre care publicăm cîteva în pagina de față — constituie o mărturie grăitoare a sentimentelor de prietenie pe care le nutrește poporul mexican pentru țara și poporul nostru.

2

5

3

6

4

7

Expoziția s-a bucurat de un deosebit interes.

SE POATE MAI MULT!

Foc de artificii? Nu. Mașina aceasta sudează oțelul rapid (scump) cu oțelul carbon. Din acest „hibrid” ies zilnic mii de scule, mai ieftine.

N-aș putea să spun exact câte mii de strunguri funcționează azi în țară. Desigur, foarte multe. Și e cert că aceste mașini n-ar fi de folos dacă le-ar lipsi un singur accesoriu: scula așchietoare. Unealta care „mușcă” metalul, îl găurește, îl rotunjește, îl frezează, îl filetează...

Pe vremuri, scule de felul acesta se importau pe bani grei, așa cum se importau și strungurile. Astăzi însă, milioanele de scule așchietoare se fabrică în țară, iar uzina care le produce e în stare să aprovizioneze toate întreprinderile noastre metalurgice. E vorba de Fabrica de scule Rîșnov. Metalurgistii o numesc simplu: F.S.R.

Prezentarea fiind făcută, să trecem la subiect. Subiectul? Prețul de cost!

La începutul lui ianuarie, colectivul de la F.S.R., după ce a dezbătut problema în câteva consfătuiri de producție, și-a luat angajamentul: în '59 prețul de cost să fie redus cu 1.200.000 lei. Asta, după ce și anul trecut la capitolul preț de cost s-a obținut tot o reducere de vreun milion și ceva de lei.

De atunci, adică de la hotărârea luată la începutul anului, sînt, acum cînd mă aflu aici, două luni.

— Sînt „semne” care prevestesc azi o depășire a sumei de 1.200.000? Cu alte cuvinte, prețul de cost poate fi redus și mai mult?

Întrebarea de mai sus i-am pus-o directorului.

Răspunsul a venit pe loc:

— Categorie, da! Cu cît? Și asta aș putea să vă spun: cu cel puțin încă 300.000 lei!

Răspunsul prompt al tovară-

șului Gurgui are, desigur, o explicație: colectivul a luat bine „startul”. În ianuarie și februarie, planul de producție, deși mărit cu 18 la sută, a fost depășit la toți indicii. Deci a fost productivitate mare, s-au realizat economii peste plan, s-au redus timpii morți etc. Resoartele care duc la scăderea prețului de cost au funcționat bine.

Iar oamenii de-aici vor să continue astfel pînă la sfîrșitul anului. Adică să reducă prețul de cost cît mai mult. Au mijloace noi? Veți vedea îndată...

Negru pe alb...

Nici un kilogram de oțel risipit! Această deviză, deși nu-i nouă aici, în fabrică, e foarte actuală. Ea a fost lansată de brigada de economii. Doisprezece oameni și-un șef. Șeful? Un om inimos și bun organizator: maestrul Alexandru Popa. Deci: 13 oameni — toți aleși pe sprincenă. Toți știu exact ce au de făcut. Toți au același obiectiv: să oprească risipa acestui scump metal, care e oțelul rapid. Și dacă prețul de cost al produselor fabricii scade progresiv, brigada respectivă își are o apreciazabilă contribuție la aceasta. Cum procedează? Exemplul e valabil și pentru alte fabrici. Cei 13 oameni cercetează în fiecare zi toate bucățile de oțel „căzute” (ca deșeuri) după croirea materialului necesar fabricării sculelor. Le cercetează și le sortează. Tot ce-i bun, e retrimis în producție și devine sculă de strung. Cei „13” nu fac însă niciodată treaba aceasta în orele de producție. „Dacă e vorba de economie, atunci să dăm noi înșine exemplul!” — zic ei.

— Cu ce contribuțiți dv. în luna asta la reducerea prețului de cost? — I-am întrebat pe maestrul din fruntea brigăzii de economii.

Tovarășul Popa și-a scos carnetelul, și-a pus ochelarii, a răsofrit niște hîrtiuțe (de, ca omul luat pe nepregătite), apoi i-a dat drumul...

— Negru pe alb! — a spus el. Luna asta am valorificat 650 kg oțel rapid.

Discuția continuă. E interesantă.

— Aveți, desigur, și plan anual de economii?

Meșterul mai întoarce vreo două file din carnetel și iarăși o pornește cu cifrele:

— Avem... Avem în planul de economii 260.000 lei... Dar pla-

Reportaj-anchetă într-o fabrică metalurgică

II

de Bazil SURU
Fotografiile autorului

nu-i plan... E făcut doar la începutul anului. Pînă în decembrie scoatem noi și 300.000. Așa a fost și anul trecut...

— Bine, bine, dar aveți de unde? Aveți atîtea deșeuri?

Cu noua întrebare l-am pus la ambiție pe maestrul Popa.

— Sînt fel și fel de deșeuri! Unele nefolosibile, pe care, oricît le-am sorta tot nu putem alege nimic pentru scule noi. Ei bine, și pe astea le valorificăm. Fiind vorba de deșeuri din oțel rapid, le vindem Retinelor „23 August” pentru retopire, cu 6 lei/kg. Fabrica a încheiat contract cu uzina din București, iar eu și cei 12 „ortaci” avem grijă să-l respectăm...

În carnetel zăresc cuvîntul „șpan”.

— Ce-i cu șpanul? Nu mi-ați spus nimic.

— Bine că-mi amintiți — se scuza maestrul Popa. Din fiecare kilogram de șpan din oțel, fabrica recuperează 5 lei. Știți cum? Nesortat, adică amestecat cu șpan din alte metale, se vinde cu 0,10 lei kilogramul. Sortat, cu 5 lei. Deci: îl sortăm...

Așa se călește oțelul...

De ani și ani de zile, meșterii din Rîșnov execută procesul termic de călire a oțelului după metode clasice. Adică cu cleștele, în cuptoare deschise, încet, la temperaturi variabile și uneori cu... rebuturi. Iată însă că numai peste cîteva zile o bună parte din totalul pieselor fabricate

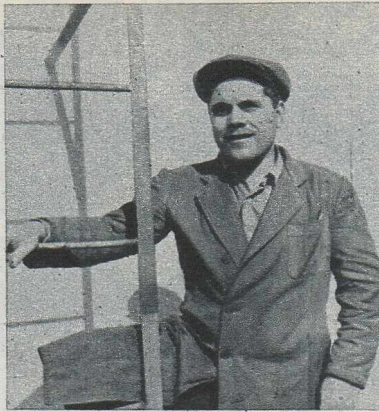
Reproiectări de piese. Zeci de schimbări. Scopul, același: reducerea consumurilor specifice, economie de oțel.

Inginerul Zerelles (dreapta) și tehnicianul Alex. Ștefan, autorii „robotului”.

Meșterul Alex. Popa: „economii... economii... economii...”.

Maistrul Ion Cimpoia ne-a vorbit despre strungurile „monooperație”.

aici, în uzină, vor fi călitate fără a fi atinse de mîna omului. Vor călători în coșulețe metalice din cuptor în cuptor, la temperaturi precise, exact cît au nevoie. În regul proces termic decurge de-a lungul unui agregat automat dirijat de un „creier electric”. Agregatul acesta a fost construit chiar aici în uzină și este rodul unui schimb de experiență cu metalurgistii sovietici.

— „Robotul” va influența, desigur, favorabil asupra prețului de cost, nu-i așa? — l-am întrebat pe inginerul Zerelles, proiectantul agregatului.

— Evident! Productivitatea mărită cu sută la sută, iar, în plus, va lucra fără rebuturi. În ce privește calitatea, ea va fi excelentă.

Anul 1959 va fi primul an cînd sectorul termic va avea prilejul să contribuie substanțial la reducerea prețului de cost.

Să facem schimb de... strunguri

Consfătuire de producție. Unul din cei mai buni meșteri, maestrul principal Cimpoia, și alți tehnicieni ridică o problemă strîns legată de randamentul mașinilor. Fac o propunere. „Ar trebui să mărim productivitatea în secția strungăriei! — au spus ei. Ar trebui să reducem și mai mult prețul de cost! De aceea,

ne-am gîndit la o soluție: să schimbăm strungurile; să înlocuim strungurile mari cu altele mici!”

La început propunerea părea cam îndrăzneală. Totuși, a fost luată în discuție, iar colectivul a dezbătut-o.

Înainte de a trece mai departe, să vedem însă despre ce-i vorba. Să ne lămurim. La construirea ei, fabrica fusese utilată cu strunguri universale „Icsif Rangheț” — strunguri foarte bune, productive, însă prea mari pentru fabricarea sculelor. „Piese mici — spun meșterii — sînt greu de manevrat la strunguri mari, timpul de lucru devine deci prea mare, și acest fapt îngreunează lupta pentru reducerea prețului de cost”. Ce-au gîndit ei: să folosească strunguri mai mici, mai simple — strunguri pentru „monooperație” (cum li se zice), cu turație mai ridicată, cu productivitate mai mare. Iar strungurile mari să fie folosite mai bine acolo unde-i nevoie de ele.

Propunerea tehnicienilor a fost însușită și de către conducerea uzinei. Ea figurează în planul de măsuri tehnico-organizatorice pentru 1959-1960. Mai mult chiar: se știe de pe acum că productivitatea unui strung „monooperație” este mai mare cu 40-50 la sută decît cea a unui strung mare, că un burghiu de o anumită dimensiune va fi executat în 8-9 minute în loc de 16 minute. Deci e cert că prețul de cost al pieselor fabricate la strunguri mici va scădea în proporție egală cu viitoarea creștere a randamentului mașinilor.

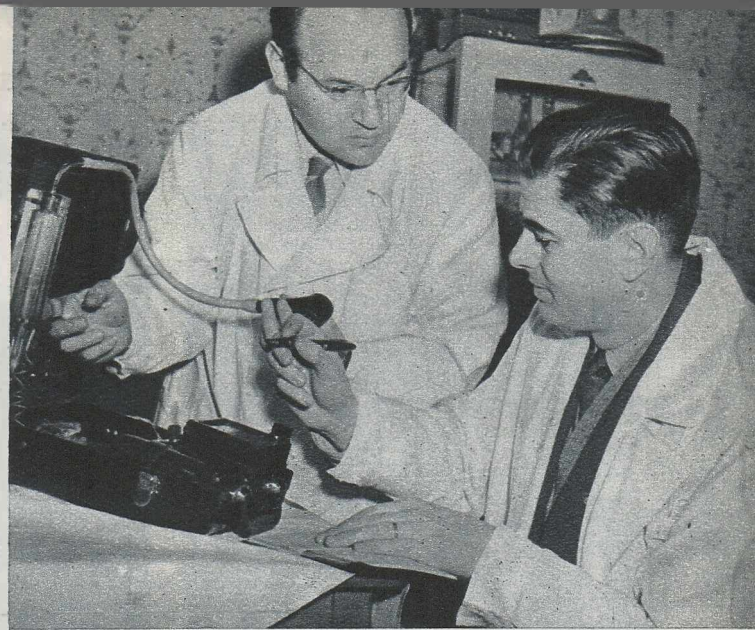
— Bun! Dar cînd vin strungurile mici? — îl întreb pe director.

— Vin?? Nu! Le construim noi, aici. Deocamdată două. Le-au proiectat inginerii noștri — noi le construim. În luna mai vor intra și ele în bătălie. În bătălia pentru produse mai multe și mai ieftine...

P. S. În fabrică s-a ținut un miting. Răspuns la chemarea muncitorilor celor 8 întreprinderi din Capitală pentru realizarea de cît mai multe economii. Știți care a fost angajamentul colectivului de la F.S.R.? Să economisească 26.060 kg oțel.

Tovarășul Matei, secretarul sindicatului, mi-a făcut pe loc un mic calcul. Din oțelul care se va economisi anul acesta se pot face: 300.000 burghiuri de o anumită dimensiune, 2400 scule tăietoare (alezoare), 6000 scule de filetat (tarozii) și 5920 freze diferite. Exact sculele de care are nevoie o mare uzină metalurgică în timp de un an. Mai e nevoie și de alte comentarii?

DE LA ELBA LA PACIFIC

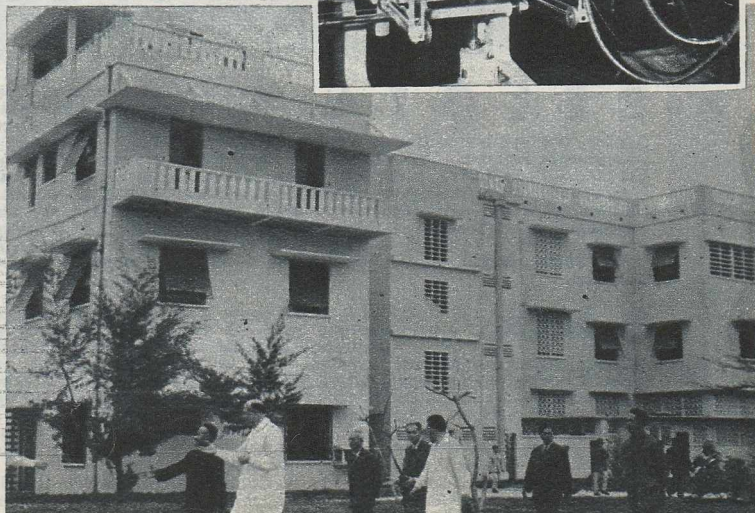
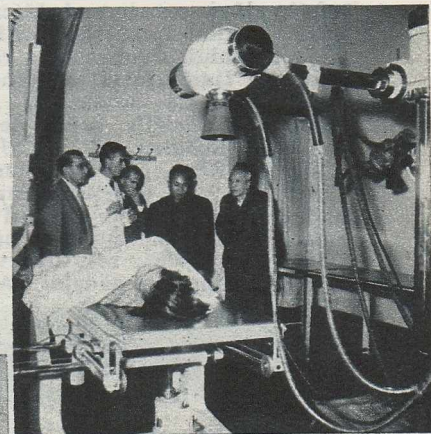
U.R.S.S. Colaborarea științifică dintre U.R.S.S. și R. P. Romîna și-a găsit expresia și în cercetările întreprinse la Riga (capitala R.S.S. Letone) pentru studierea influenței aerosolilor ionizați asupra unor boli, atât la oameni cît și la animale. În fotografie: F. Portnov, șef de laborator la Institutul de medicină experimentală al R.S.S. Letone, și inginerul M. Eighelș din Ministerul Agriculturii și Silviculturii al R.P.R. (dreapta), în laborator.

R. P. UNGARĂ În locul bordurilor mizere, nelipsite odinioară din peisajul regiunilor miniere ale Ungariei, s-au ridicat în anii puterii populare noi și confortabile locuințe pentru mîneri. În fotografie: orașul minierilor din Hidas.

R. D. VIETNAM

Un mare spital a fost recent dat în folosință la Haifon. Noul spital este construit și utilat în întregime de către R. Cehoslovacă. În fotografia de jos: pavilionul de obstetrică; în dreapta, sus: spitalul este înzestrat cu cea mai modernă aparatură.

BELGIA

S. U. A.

Primăvara de

Cind, la capătul iernii, avalanșele de omăt se prăvălesc din înălțimi și pun parcă în mișcare coloșii de piatră, e semn că primăvara nu-i departe. Torente de primăvară vestesc, în vuietul lor copleșitor, reînnoirea cerului albastru; biruința soarelui asupra norilor plumburii. Minunea se întâmplă de milenii, ca o tradiție cu strășnicie menținută. În acest început de an s-a întâmplat la fel — în natură, ca și în viața oamenilor.

Din răsărit, din țara în care niciodată nu apune soarele, asemenea unui torent de primăvară s-a răspândit în lume vestea cea mare: în primele zile ale noului an, omul sovietic a trimis în slăvi epocala rachetă cosmică — prima planetă artificială a soarelui. Primăvara a răzbătut de timpuriu și în grandioasele cifre ale septenalului sovietic — hotărârile celui de-al XXI-lea Congres al P.C.U.S.

De la Elba pînă la Marea Chinei, pe tot cuprinsul lumii socialiste, aproape un miliard de oameni liberi muncesc și construiesc cu avînt, scrutînd viitorul cu reînnoite nădejdi. Aci,

în răsărit, oamenii au schimbat nu numai felul de a trăi, ritmul de muncă, dar și orarul primăverii — cum s-ar zice: *i-au dat ceasul înainte...*

Sînt însă — în apusul lumii — oameni care n-au nici un interes să grăbească venirea primăverii; se simt în largul lor la întuneric. În beznă, mulțimile n-au cum să deslușească drumul spre lumină, și asta le corvine domnilor stăpîni de uzine, de mine și de bănci. Dar în societate, ca și în natură, sînt legi implacabile. Nu poți opri timpul în loc, așa cum nu poți acoperi soarele cu palma. Cînd le-a venit sorocul, avalanșele se pornesc năvalnic și apoi nimic nu rezistă torentelor de primăvară. Priviți ce se petrece în lumea întunecată din occident, priviți cum arată „paradisul capitalist“ la această cumpănă de anotimp. Criză — șocaj — miserie. Boom-ul s-a transformat în declin. Prosperity este înlocuit cu Austeritate. Se închid fabrici, se închid mine, muncitorii sînt concediați în masă. Minia mulțimilor jecmănite, asuprite și înfometate sfîrșimă zăgazarile legiurilor reacționare și ale baionetelor polițieneste. Foamea, șo-

majul, teama de ziua de mîine îi scot pe muncitori în stradă, nu numai într-o țară capitalistă, nu în două-trei; în zeci de țări ale asuprii omului de către om.

Asemeni unor torente vijelioase, acțiunile mulțimilor răzvrătite răzbat dincolo de cadrul obișnuit al nemulțumirii populare, transformîndu-se într-o puternică explozie de furie ce stigmatizează fără drept de apel odiosul sistem capitalist, incapabil de a asigura omului muncitor măcar pîinea cea de toate zilele. Furia mulțimilor în mișcare polarizează în jurul ei simpatia

de D. BABOIAN

tuturor oamenilor iubitori de libertate și pace, transformînd primăvara 1959 într-primăvară de luptă.

De săptămîni și luni în și teleimpresoarele de presă înregistrează și transmit ziarele „comunicatele“ bătațiilor îndjite pe care proletariatul din țările capitaliste le poartă în apărarea drepturilor sale legitime.

Paginile de față prezintă în imagini fotografice cîteva crimpe ale răzvrătirii eroice a marelor truditore dintr-o serie de țări capitaliste cuprinse de clocotul acestei primăveri de luptă

ANGLIA

• CE SPUN FOTOGRAFIILE • CE SPUN FOTOGRAFIILE

BELGIA.

Peste 150.000 mineri belgieni au declarat grevă în urma hotărîrii autorităților de a închide o serie de mine considerate „nerentabile“. Bazinul carbonifer Borinage, Charleroi, zonele de frontieră cu Franța s-au transformat într-un adevărat front de luptă între greviști și jandarmi. Au avut loc ciocniri sîngeroase. Greviștii, cărora li s-au alăturat numeroși meseriași și mici comercianți, au organizat un marș spre Bruxelles. Ascuțitul protestului popular a fost îndreptat din capul locului împotriva aderării Belgiei la așa-zisa „Comunitate europeană a cărbunelui și oțelului“ și la falimentarea „Piața comună“, datorită cărora economia belgiană a căzut victimă concurenței vestgermane.

În fotografie: un miting de luptă la care au luat parte 10.000 de muncitori belgieni.

S. U. A.

Somajul bate recorduri în S.U.A. Oficial, se recunoaște că în primele două luni ale acestui an numărul șomerilor totali — înregistrați sau nu — s-a ridicat la 6.500.000, în timp ce numărul șomerilor parțiali cuprinde alte milioane de cetățeni americani. La o recentă conferință de presă, președintele Eisenhower a ascultat în această privință și părerea autorizată a lui William Reuther, vicepreședintele Uniunii sindicatelor americane F.A.M. — C.S.I.: „În fața milioaneilor de muncitori americani care n-au de lucru stau probleme grave și urgente. Mulți dintre ei au epuizat ajutoarele de șomaj (despre care Eisenhower a declarat că nu mai este oportunitate să li se acorde — n.r.), iar situația lor grea devine tot mai disperată.“

Președintele aceluiași uniuni sindicale, Meany, a atras atenția președintelui Eisenhower că în situația dată „trebuie să facem următoarea alegere: fie să mărîm

puterea de cumpărare a tuturor oamenilor din S.U.A., fie să împușcăm 10 la sută din populație“.

În fotografie: muncitori de la Uzinele Ford, din Detroit (S.U.A.), părăsesc lucrul în masă pentru a participa la o acțiune de solidaritate cu cei aproape 400.000 șomeri din statul Michigan unde, după cum scrie ziarul „New York Times“, „se mișcă șomajul cel mai acut“.

ANGLIA.

În prezent, cea mai mare problemă politică și umandă a Angliei este șomajul — scrie „Daily Mirror“. Și telegramele anunță că într-adevăr, în ianuarie și februarie 1959 un milion de oameni au rămas fără lucru. Hotărîrea guvernului londonez de a închide 36 mine „nerentabile“ a sîrnat un val de indignare în rândurile muncitorilor din adîncuri. În apărarea celor 13.000 de mineri „amenințați cu moartea prin înfometare“ s-au ridicat tovarăș lor de muncă și de luptă. Marșul de protest organizat de delegațiile de mine trimise la Londra să demonstreze în fața Camerei Comunelor a fost un moment impresionant al luptei clasei muncitoare engleze. Pe pancartele manifestanților sî scris: „Stop închiderii minelor!“; „Noi vrem de lucru!“

FRANȚA.

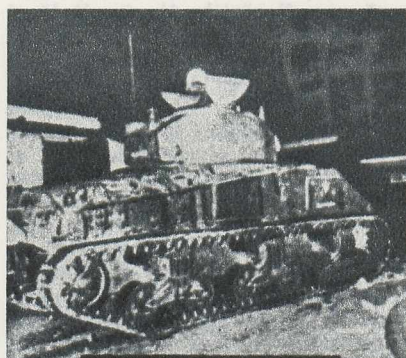
În fața ofensivei patronale susținute de autorități, muncitorimea franceză își strîng rîndurile. Multe din acțiunile de luptă organizate în ultima vreme au fost dirijate în comun de Confederația Generală Muncii, Confederația Franceză a Muncitorilor Creștini și Forcș Ouvrière. Împotriva concedierilor în masă a muncitorilor de la Uzinele „Fives-Lille“

Lupta

RANȚA

ARGENTINA

JAPONIA

R.F. GERMANĂ

5 Tage-Woche
statt
Entlassungen

CE SPUN FOTOGRAFIILE • CE SPUN FOTOGRAFIILE •

s-au ridicat 25.000 muncitorii din diferite întreprinderi, care au declanșat greve și manifestații sub lozincile: „Să se renunțe la concedieri!”, „Vrem să ni se dea de lucru!”
 În fotografie: unul din mitingurile de protest contra licențierii muncitorilor de la „Fives-Lille”.

JAPONIA. În plină iarnă s-a dezlănțuit torentul de primăvară și în Japonia. La chemarea Consiliului general al sindicatelor japoneze care reunește aproape 4.000.000 de muncitori și funcționari, a început în toată țara tradiționala „Luptă de primăvară” împotriva ofensivelor capitalului și pentru apărarea drepturilor celor ce muncesc.
 În fotografie: un aspect al „Marșului spre Tokio”, organizat în cadrul „Luptei de primăvară”.

ARGENTINA. Greva generală din Argentina a cuprins nu mai puțin de 62 uniuni sindicale, sprâjnite și de alte organizații din afara lor. Zile în șir, întreaga activitate economică a țării a fost paralizată. Tancurile și ducele polițienesci cutreierau străzile unde nu o dată au avut loc ciocniri sângeroase. Corespondentul revistei germane „Zeit im Bild” a transmis de la Buenos Aires: „Muncitorii sînt cuprinși de minie pentru că, în câteva săptămîni, prețurile mijloacelor de trai au crescut cu sută la sută. Ceea ce se petrece în aceste zile este de nedescris”.
 În fotografie: tancuri și ducele polițienesci patrulind în cartierele muncitorești din Buenos Aires, în zilele grevelor.

ITALIA. Roma, Bologna, Florența, Milano, Napoli, regiunile nordice, Calabria și Sicilia cunosc forța și amploarea crescîndă a acțiunilor proletariatului italian militant. Minunata pildă de solidaritate de care a dat dovadă Florența luptătoare în apărarea celor concediați de la Uzinele „Galileo”, ocuparea de către muncitorii a Filaturii de bumbac din Nocera (Îngă Napoli), demonstrațiile de stradă din Milano, zădărnicele demontări de către autorități a șantierelor navale din Ancona, puternica grevă a celor 3 milioane de muncitori agricoli și dijmași — iată doar câteva dovezi ale forței proletariatului italian care, prin lupta sa neînduplecată, adîncește criza acută în care se zbat în prezent marile capitale italiene și exponenții lui politici. În fotografie: miting popular la Bologna, cu prilejul zilei de luptă generală pentru munca, salarii mai bune și ajutoare.

R.F. GERMANĂ. Economia vestgermană este cuprinsă de criză. Neînștiea domnește în rândurile muncitorilor, care suportă din greu pacoștea așa-ziselor „schimburi nelucrătoare”, în cursul cărora muncitorii nu lucrează și nu primesc salariu. 15 milioane tone de cărbune stau nevîndute în Ruhr din pricina cărbunelui importat din străinătate, în special din S.U.A., pe baza înălțurării barierelor vamale între țările cuprinse în diferite „uniuni” occidentale. 80.000 de muncitori și tehnicieni au luat parte recent la marele miting din Bochum, în cadrul căruia s-a cerut ca Bonnul să renunțe la politica sa de pînă acum și să pună capăt importului de „cărbune străin”. Minerii de la „Bochumer Verein” au manifestat sub lozincă: „O săptămîna de 5 zile în locul concedierilor!”

ORAȘUL FLORILOR și a

Când am intrat în Codlea, miroasea a pfină caldă; semn de belșug și prosperitate. Aroma pfinii proaspete, mai îmbietoare decât o invitație la banchet, se ridică parcă o dată cu ceața dimineții. Se dezvoltă orașul. Un oraș curat, cu case masive, rezemate pe contraforturi, cu acoperișuri fugiate, cu porți uriașe de cetate — case care se împing una în alta încă din Evul Mediu, case cu ziduri vopsite unele în culoarea cerului, altele în culoarea grului copt. Clădiri mai mici în stil gotic, altele, mai mari, în baroc. Dincolo de ele — stilul modern al uzinelor, al blocurilor. Printre ele — asfalt și macadam.

Codlea, comună medievală, satul de la poalele Măgurei cunoscut pe vremuri doar pentru „aerul bun” și pentru crescătoriile de vulpi argintii, nu mai este ce a fost. S-a reprofilat. Nu i-a trebuit mult. Un singur deceniu, și fosta comună a devenit un oraș care respiră prin nu știu câte coșuri de fabrică. Care expediază zilnic, cu trenul, cu avionul și cu mașinile, spre toate colțurile țării, zecile de produse ale fabricilor sale. Un oraș care și-a triplat populația, care are opt școli în loc de două cîte erau în '37, șaptezeci de învățători și profesori în loc de opt sau zece cîți erau înainte de puterea populară; care are un teatru într-o frumoasă casă de cultură raională și exact atîtea cluburi muncitorești cîte fabrici.

Dacă îndrăgiți într-adevăr florile, poftiți la Codlea! Aci e patria garoafelor. Nu o sută, nu o mie de flori pe o pajiște verde, ci milioane vei afla la Codlea. Milioane de garoafe care cresc nu numai primăvara, nu numai vara, ci și iarna. Iarna, cînd la doi pași de-aci, pe Omul sau pe Caraiman, zăpada e de cinci metri, cînd afară e viscol și mercurul termometrului coboară la minus 30°. Cresc și înfloresc în imense castele transparente.

Cei din Codlea descoperiseră mai de mult taina florilor. Dar garoafele, ortensiile și cyclamele, care înfloreau pe-atunci în mici și rudimentare sere, nu aduceau nici un folos oamenilor care le semănau, răsădeau și îngrijeau. Redevenea o trăgeau stăpînii de sere: furnizorii de flori ai pe veci răposatei curți regale.

Urmașii vechilor florari din Codlea au descoperit azi o altă taină a florilor: taina de a valorifica această bogăție a țîntului. Sfatul popular i-a ajutat, creînd aici o adevărată „industrie” a garoafelor. Florarii s-au specializat în școli, au devenit tehnicieni horticultori și unii chiar ingineri. Iar acum, în fiecare zi, de-aci, din Codlea, zboară spre florăriile din Capitală și din alte orașe din țară, ca și spre străinătate, zeci de lați cu garoafe, azalee, liliac și ortensii. Iarna și vara. Cei de-aci s-au luat la întrecere în fel de fel de expoziții din străinătate, aducînd venituri importante statului.

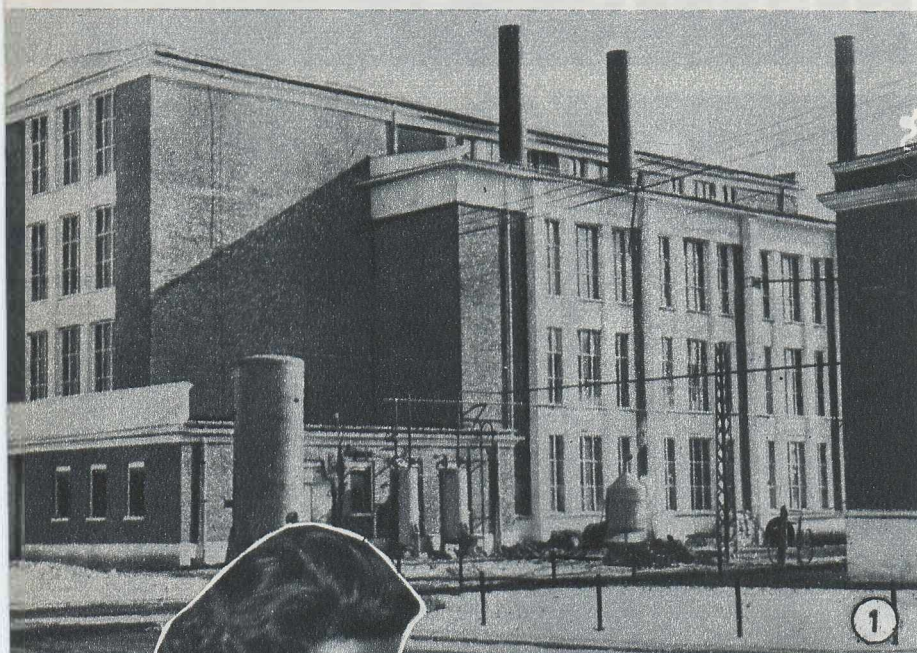
„Fructexportul” nu este singurul furnizor pe țară de garoafe din Codlea. Sere mari și frumoase are și statul popular. Întreprinderea comunală agrozotehnică nu crește numai oi, porci sau pui de găină, ci și garoafe. Un milion de garoafe aduc anual un venit în plus orașului. Iar țărani colectivisti din Codlea să se fi lăsat mai prejos? Da' de unde! „Ce, noi nu putem crește garoafe? Mărim venitul colectivei; va crește venitul zilei-muncă!” — a spus într-o ședință colectivistul Gheorghe Ciolan. Propunerea făcută acum doi ani a prins viață. Azi, G.A.C. „7 Noiembrie” are sere moderne, țărani care s-au specializat. La sfîrșitul anului trecut, fiecărui colectivist i-a revenit cîte 32,80 lei pentru fie-

care zi-muncă. O parte din ac venit l-au adus garoafele...

Dincolo de sere, de țînt feeric al florilor, e cel al culorilor: „Colorom”-ul, cea mai mare fabrică de coloranți din țară. Oamenii scot aici nu flori colorate, ca vecinii lor din străinătate, ci pulbere colorată. Smulg naturii, cu năștile cele mai noi, cu știința cea mai avansată, peste o sută de nuanțe de culori — de galbenul cel mai deschis la roșul cel mai profund. Coloranți pentru toate fabricile de țînturi: pentru mătasea românească, pentru lîna românească, pentru bumbacul românesc. Și nu produce ceva foarte nou și foarte căutat: „romadermuri” — 27 nuanțe de coloranți romîni pentru fabricile de pielărie marochinărie.

Pînă să vă explic cum și de ce se nasc coloranții — de la pînă la culețul „Galus” cu care goșii din țînt își vopșește singură o cămașă și pînă la culorile de pe cîră vată dv. — îngăduiți un scur intermezzo. Aici, la Codlea, mormîntul celui mai sinistru trust hitlerist: „I. G. Farbe industrie”. Pînă la schimbarea rînduieiilor politice în țara noastră, întreaga industrie romînească de textile și pielărie era tributară acestui trust. El stăpînea piața coloranților. O stăpînea prin exclusivitate și fraudă. Într-o clădire veche — o fostă moară care se mai vede și azi în Codlea — agenții lui I. G. Farbe transformau mii de butoaie cu coloranți concentrați, aduși din Germania, în coloranți de vânzare. Le reambalau și le vîndeau ca produs finit. Această era singura operație care se făcea aici. De ce nu făceau lucrul acesta în Germania? Simplu: mijloc era o fraudă. O enormă fraudă vamală care le aducea venituri uriașe. Taxele de import în România pentru produse fabricate erau mult mai mari decît pentru materia primă concelebrată. Un bătrîn meșter din țîntă își amintește de proporțiile fraudelor: la fiecare trei vagoane de coloranți, vîndute, două nu costau nimic pe hitleristi.

„Colorom”-ul a tras însă o parte din puternică trusturilor imperialiste care au exploatat și exploatează încă piața capitalistă Cum? În cîțiva ani fabrica

1. „Colorom”-ul și-a inaugurat o nouă uzină termică.

2. Tesătoarea Vilma Para vă prezintă produsul „Negura”, realizat de Fabrica „Suvelca” din Codlea.

3. Din butucii aceștia se vor naște mulți metri cubi de parchet pentru noile locuințe.

4. Duminică dimineața, la Casa de cultură raională.

5. La prășit, sub cupola unui uriaș „castel de cristal”.

CULORILOR

Codlea

ceasta a dovedit că poate produce coloranți tot atât de buni ca și cei importati, și că poate acoperi 75% din necesarul intern de coloranți. Ba unele dintre sortimentele produse aci sînt și o marfă foarte căutată la export.

Pentru a se ajunge la aceasta a fost nevoie de o instalație perfecționată, de laboratoare moderne, de clădiri speciale, de multă inițiativă din partea chimistilor, muncitorilor și inginerilor din Codlea. Materie primă? Naftalină și benzen. Ele dau o serie de semifabricate care, cuplîndu-se, duc la diferite culori. Unul din semifabricate e și anilina. Ei bine, știți care-i compoziția chimică a anilinei? Nitrobenzen + acid clorhidric + ... șpan de fontă. Da, n-am greșit. Șpan de la strung. (Se cunoaște cumva pe cravata dv? Nicidcum). De aceea, „Colorom“-ul

Reportaj de F. URSEANU

Fotografiile autorului

este unul din cei mai buni clienți de șpan. Intr-un an consumă pînă la un milion și jumătate de kilograme.

Ce mai produce Codlea în afară de flori și culori? Multe! Doriți mobilă? O modernă fabrică confecționează aici dormitoare elegante. Fotoliul-pat „Măgura“ este aceea mai practică și căutată piesă din toate expozițiile de mobilă din țară. Maiștrii de la Fabrica „Măgura Codlei“ sînt totdeauna gata să pornească o întrecere cu cei de la „Simo Géza“ și pentru calitate, și pentru cantitate. În zece ani ei au transformat o fabricuță de scaune curbate și lăzi într-o întreprindere cu șapte sectoare. Unul din aceste sectoare e în sincron perfect cu Fabrica de autocamioane „Steagul Roșu“. Fiecare mașină fabricată în Orașul Stalin primește aici, la Codlea, ultimul dichis: caroseria și cabina. Socotiți cîte mașini noi „Steagul Roșu“ sînt fabricate în fiecare an și veți înțelege cît au de lucru meșterii lemnari.

... Pînzeturi? Dv., femeile, cunoașteți, desigur, calitatea produselor „Diana“, „Negura“ și pînza de bumbac țesută în fir dublu. Țesăturile acestea colorate și pre-

țențioase se nasc și ele aici, în Codlea, într-o țesătorie modernă. Le produc cîteva sute de fete venite nu de mult direct de la țară. De la sapă sau de la culesul viilor, ele au trecut de-a dreptul la războaie de țesut. S-au calificat, și acum fac artă din profesiunea lor.

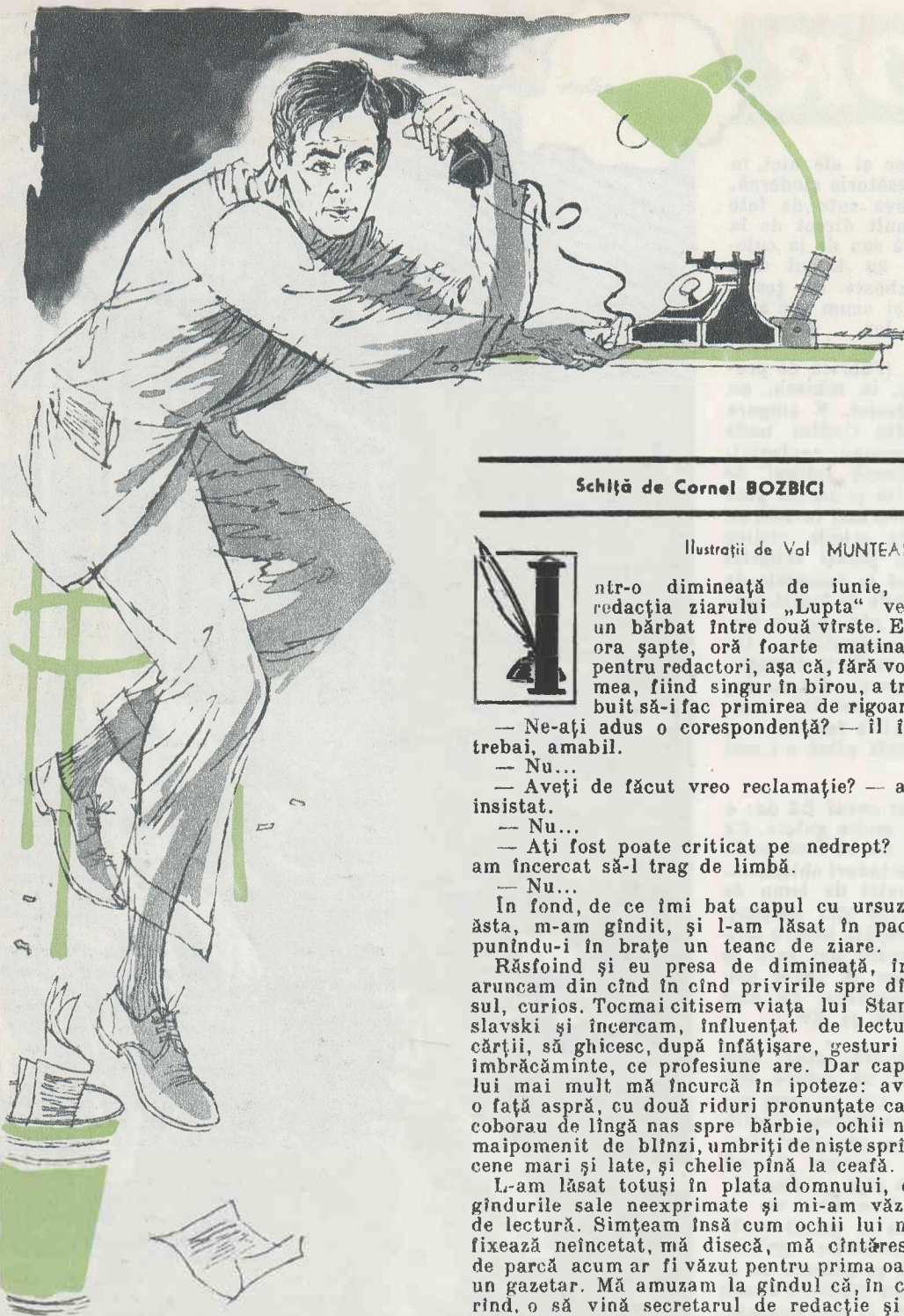
... La F.A.T. (Fabrica de produse din tablă), în schimb, nu prea lucrează femei. E singura întreprindere din Codlea unde bărbații au aproape exclusivitate. Aici vagoane întregi de tablă sînt indoite și sucite pînă ce fierul e transformat în zeci de produse. De la micile cîrlige pentru prins în pereți tuburile Bergman și pînă la consolele de care se agată firele de înaltă tensiune, sau de la bidoane la butoie pentru combustibil — totul se produce cu forța ciocanului greu și a preseii. Într-o duminică, am mai constatat ceva: orchestra fabricii a fost frenetic aplaudată de o sală plină a Casei de cultură.

... N-am uitat ceva? Ba da: o fabrică cu mai multe gatere. Ce produc ele? Să nu vă închipuiți că taie zi de zi scînduri obișnuite. Nu. Mii de metri de lemn de esență tare devin aici parchet. Pardoseală proaspătă pentru miile de apartamente noi care se construiesc acum în toate colțurile țării. Parchetul pe care veți călca poate și dv...

... Codlea mai are, totuși, încă o întreprindere: un centru mecanic. E drept, aici nu cresc garoafe, nu se construiesc fotolii-pat și nu se țes pînzeturi fine. Totuși, centrul mecanic își are meritele sale. A cîștigat recent o mare bătălie. Mecanicii au reparat și au pus la punct toate tractoarele și mașinile agricole încă înainte ca primăvara să se strecoare în Țara Bîrsei. Puteam deci să-i uit? Ar fi fost nedrept. Ar fi însemnat o subestimare a contribuției lor la lupta pentru rod bogat. Pentru grîu bun, mult și cu bobul mare. Grîu din cîmpia Bîrsei, din care se coc plini mari cît roata carului, rumene ca arama și pline de aromă și parfumul acestui bogat ținut — țara unde grîul crește alături de garoafe.

Flori... flori... flori.

Schiță de Cornel BOZBICI

Ilustrații de Val MUNTEANU

Intr-o dimineață de iunie, la redacția ziarului „Lupta” veni un bărbat între două vârste. Era ora șapte, oră foarte matinală pentru redactori, așa că, fără voia mea, fiind singur în birou, a trebuit să-i fac primirea de rigoare.

— Ne-ați adus o corespondență? — îl întrebei, amabil.

— Nu...

— Aveți de făcut vreo reclamație? — am insistat.

— Nu...

— Ați fost poate criticat pe nedrept? — am încercat să-l trag de limbă.

— Nu...

În fond, de ce îmi bat capul cu ursuzul ăsta, m-am gândit, și l-am lăsat în pace, punându-i în brațe un teanc de ziare.

Răsfoind și eu presa de dimineață, îmi aruncam din când în când privirile spre dînsul, curios. Tocmai citisem viața lui Stanislavski și încercam, influențat de lectura cărții, să ghicesc, după înfățișare, gesturi și îmbrăcăminte, ce profesiune are. Dar capul lui mai mult mă încurcă în ipoteze: avea o față aspră, cu două riduri pronunțate care coborau de lângă nas spre bărbie, ochii ne-maipomenit de blînzi, umbriți de niște sprincene mari și late, și chelie pînă la ceafă.

L-am lăsat totuși în plata domnului, cu gândurile sale neexprimate și mi-am văzut de lectură. Simțeam însă cum ochii lui mă fixează neîncetat, mă disecă, mă cîntăresc, de parcă acum ar fi văzut pentru prima oară un gazetar. Mă amuzam la gândul că, în curînd, o să vină secretarul de redacție și o să-l ia în primire. Și, într-adevăr, spre bucuria mea, ușa se deschise și intră secretarul.

— Bună-dimineața, prietene, hai noroc. Ai și venit ca o găină ouătoare la cuib, de dimineață! Gazetăria însă-i muncă de noapte. Vorba cîntecului: noaptea vesel, ziu? trist!

Omul ascultă tirada puțin încurcat. Așteptam cu nerăbdare să văd ce urmează, dar secretarul, ridicînd sprincenele, îmi zise:

— Băiete, azi avem galop! Pînă la douăsprezece îmi aduci o știre din sectorul cooperăției, trei informații din uzine și un cartuș despre curățenia orașului. La revedere și s-auzim de bine!

Am plecat val-virtej fără să știu cine e omul și ce vrea. Cînd m-am întors, pe la ora două, nădușit și plin de praf dar cu blocnotesul doldora de informații, l-am găsit pe omul meu stînd la masă și fumînd.

— Gata? — se interesă el, amabil.

— Azi m-a alergat urit de tot, fir-ar al naibii! — îmi revărsai eu necazul.

— Și-n fiecare zi-i tot așa?...

— Cam... Dar ce vă ține atît de mult?

— Sînt angajat de azi la ziar... Îmi întinse mîna și se prezentă: Vasile Silvășan...

Ne-am împrietenit. Ne petreceam o mare parte din vreme colîndînd împreună orașul și întreprinderile după știrile pe care ziarul le înghițea ca un moloh. În felul lui, era un om ciudat, cu capricii neașteptate și uluitoare. Pînă la venirea în redacție fusese mecanic de locomotivă, dar pasiunea pentru

scris îl adusese în mijlocul nostru. Avea articole publicate mai în toate ziarele din Capitală, participase la congresul corespondenților voluntari și, uneori, mai scria și cîte o poezie. Se pare însă că ceea ce îl sîlise să renunțe la vechea lui meserie era o boală de stomac.

Silvășan se dovedi curînd mult mai îndemnatic decît aș fi sperat. Devenise un pivot al secției de informații și se descurca cu promptitudine în complicatele probleme ale terenului, de parcă ar fi fost reporter de cînd lumea și n-ar fi trăit cincisprezece ani pe locomotivă. În sfîrșit, un ziarist model...

După cîteva luni de la venirea lui, într-o dimineață de septembrie, cînd stam amîndoi și sorbeam obișnuita cafea neagră punînd la cale planul pentru ziua respectivă, îl chemă secretarul de redacție. Reveni agitat.

— O bombă! O adevărată bombă, frățioare! Se pregătește o mare acțiune.

Dar, apoi, se dezumflă dintr-o dată: numai să fie timp! — făcu el cuprins de gînduri. Se spune că va porni de la București un tren cu supratonaj — îmi explică. E prima încercare de acest fel și mi-a cerut un reportaj de șase file pentru pagina întîia a ziarului de mîine. Dar dacă n-a pornit? Cînd o să sosească? Și mi-l cere pînă la ora opt cel tîrziu. Fă-te luntre și pun-te, Silvășan...

Mie îmi venea să rid; îngrijorarea îl făcuse tare caraghios. Mai tîrziu, abia după ce plecaseră, l-am înțeles: era la primul lui reportaj mai mare. Iar faptul că trebuia să-l facă tocmai în meseria lui de bază — munca ceferiștilor — îi amplifică emoția.

Pînă la ora nouă seara însă, Silvășan nu-și făcuse apariția. Tipografia bombardă redacția cu telefoane, secretarul de redacție se plimba nervos prin încăpere, o dactilografă chema neconținut gara, iar nevasta noului reporter, care îngrijorată de faptul că soțul ei nu mai dăduse pe acasă și venise la redacție să afle de soarta lui, sta într-un colț, mută.

— Nu e nici la morgă, nici la miliție — am anunțat eu după o jumătate de oră de cercetări telefonice.

— Nu e nici la gară — comunică dactilografă — iar trenul sosește în cîteva minute.

Secretarul sta, galben, în mijlocul biroului. Așteptam să izbucnească blestemele.

— Ploci la gară, băiete, și într-o oră vii cu reportajul — îl aud spunîndu-mi subit. Cu tipografia aranjez eu...

Liniile gării mă întimpinară pustii. M-am repezit la șeful stației și aflai, cu ciudă, că trenul cu supratonaj plecase de mult. Stăm trist și-l măsuram prostește pe șef și nu îndrăzneau să telefoneze redacției să anunțe că acțiunea noastră dăduse faliment. Ce zarvă o să fie mîine dimineață! Ei, am dat-o dracului de data asta!

— A mai fost un tovarăș de la dv. pe la mine azi — mă trezi din amorțeală glasul șefului de gară.

— Cînd? La ce oră? — am strigat eu, spre uimirea șefului, care nu înțelegea de loc de ce sar așa dintr-o dată.

— Pe la unu... S-a interesat de sosirea trenului și a plecat. I-am spus să încerce pe seară, dar n-a mai venit.

Nu mai era nimic de făcut. Vrînd-nevrînd, va trebui să mă consolez. În fond, nici nu eram vinovat. Mă gîndeam însă cu amărăciune la bietul Silvășan. Unde s-o fi topit?

— Uite ce zic eu — începu șeful să mă sfătuiască, văzîndu-mă așa necăjit — mergi mata la depou și caută-l pe mecanicul Andrei. El a fost în schimb de experiență pe locomotiva care a remorcat trenul de la Teiuș pînă aici. Dacă te grăbești, mai ai timp să stai de vorbă cu dînsul...

— Fie, o să-i iau un interviu.

Săream peste șinele depoului, gîfînd. Alergasem aproape trei kilometri și mă simțeam sfîrșit. Aș fi vrut să mă întind numai o clipă pe una din grămezile de cărbuni, să răsufli și să potolesc bătăile nebunești ale inimii. Nu era însă chip. Am dat buzna în biroul dispecerului, sufocat de goană.

— Andrei e în remiza a opta, s-a defectat o mașină — mă informează dispecerul.

În hala mare a remizei un grup de muncitori încerca să monteze o bielă uriașă. Alți cîțiva, virțiți sub locomotivă, lucrau de zor. L-am chemat deoparte pe tovarășul Andrei și l-am rugat să-mi spună părerea sa despre noua încercare de remorcare a

SE CAUTĂ UN REPORTER

trenurilor cu supratonaj. Creionul îmi fugea pe hîrtie ca niciodată. Foile se umpleau una cîte una. Mă gîndeam că numai dacă o să-l transmit telefonic va putea să apară mîine, și am zbughit-o spre cabina dispecerului. Muncitorii terminaseră lucrul și plecau în grupuri. Și, deodată, aud un glas cunoscut. Asta-i bună! Strig:

— Silvășan!
Unul dintre oameni se apropie de mine. Era chiar el...

— Ce cauți noaptea pe-aici, frățioare?—mă întrebă bonom, nédumerit de prezența mea.

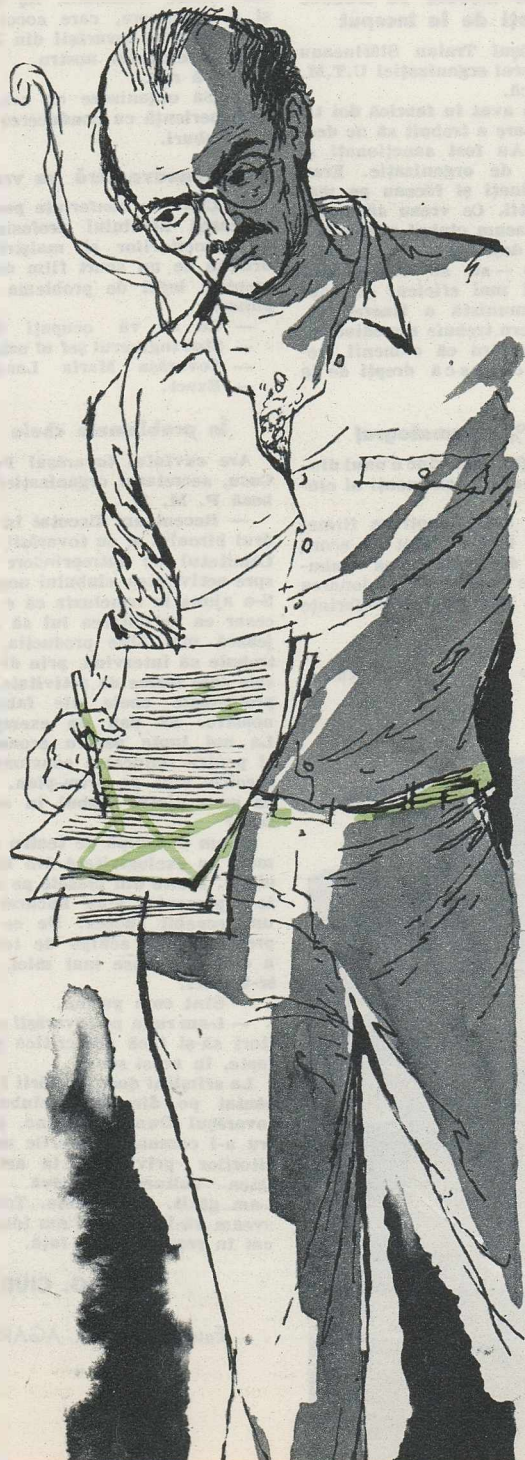
— Dar tu? Tu?...
— Păi, veni după-amiază să le fac cetățenilor o vizită, să mai aflu noutăți. Cînd colo, dau de dandanaua asta. N-am putut să-i las singuri. Acum cîinci ani am avut și eu aceeași poveste cu biela. Dragă, locomotivele...

— Dar reportajul, omule? — țip cuprins de disperare, auzindu-l cum îmi povestește liniștit parcă am fi stat la taclale.

— Care reportaj, frate?
El privesc uimit. „Asta își bate joc de mine“ — îmi zic. Abia pot să îngin:

— ...Cu trenul de supratonaj...

— L-am telefonat acum o jumătate de oră direct la tipografie, lui Dobrescu. El e de serviciu... M-am gîndit că la redacție n-am să mai găsesc pe nimeni. Cum să-i fi lăsat pe oamenii ăștia singuri tocmai cînd zorul era mai mare?! Ei, dar văd, măi, băiete, că ești tare obosit. Cîntec pune să urabi noaptea pe-aici? Așteaptă două secunde pînă mă spăl și-om merge să bem o bere. În seara asta fac eu cîinste...

EXPOZIȚIA PERSONALĂ

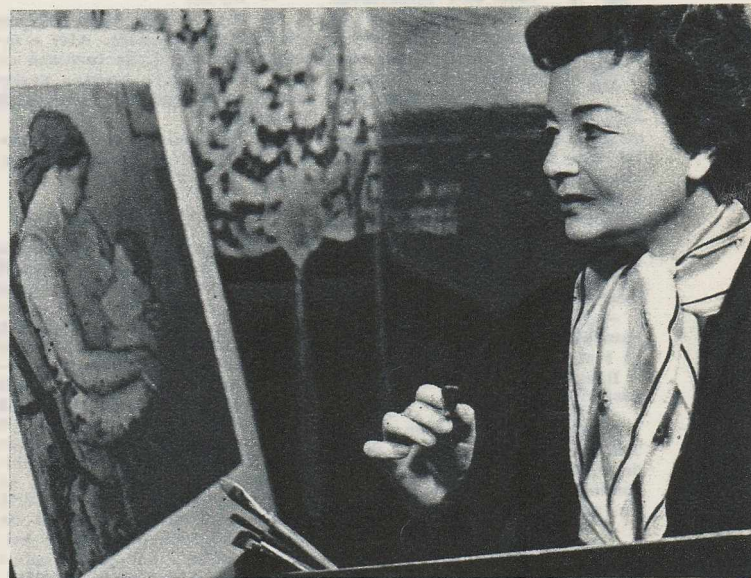
a pictoriței Titina Călugăru

Rod a trei luni de activitate estivală, expoziția pictoriței Titina Călugăru (sala din bulevardul Magheru) ne aduce totodată mărturia unui demers către spontaneitatea creației picturale. Într-adevăr, nici una din lucrările înfățișate în expoziție nu e rezultatul unei activități compoziționale de atelier, pe temeiul unor notații de teren. La stadiul în care o aflăm în expoziție, această pictură de șevalet a fost realizată la fața locului, sub imperiul emoției imediate, cu „sufletul la gură“, în desfășurarea unei întreceri pe arie sau a unei serbări cîmpenești de 23 August. Părăsind speculațiile, prea cerebrale uneori, de atelier, pictorița Titina Călugăru a pornit la drum, în vara ce a trecut, către nordul Moldovei, dornică să-și improspăteze penele la sugestia cerului de cobalt și a velințelor moldovenești, de culori îndrăzneț contrastante, dornică, mai ales, să regăsească, la contactul cu noile forme de viață din satele colectivizate, facultatea de a crea spontan o pictură vitală.

Se află în expoziție și un alt ciclu, pe care l-am putea intitula ciclul „Copilăriei unui netrebnic“. Într-adevăr, incursiunea pictoriței în noua lume a satului s-a făcut cu escală la Dorohoi, în căutarea vestigiilor adolescenței lui Ion Călugăru. Toți acei direct sau mai puțin direct legați de amintirea marelui prozator român — Eleonora Istrati, popa Furtună și ultimele vîlăstare ale familiei Călugăru — s-au perindat pe dinaintea șevaletului pictoriței. Ea a făcut operă de portretist, operă de istoriograf, dar și operă de pietate conjugală. Reținînd de aici cele două portrete ale „Pinei“, nepoata lui Ion Călugăru, și seria compozițiilor de culoare „Adolescența“, noi ne vom îndrepta atenția îndeosebi către ciclul de la Brăești. Acesta e cel mai important, nu numai din punct de vedere numeric, ci pentru că pictorița a găsit aici cea mai mare, cea „Jubilația a peneleului“ în căutarea căreia a pornit la drum.

De la Brăești, pictorița a adus o seamă de portrete de colectivști, compoziții tematice, studii de copii și cîteva flori! Așternînd pe pinză culoarea simplă scoasă din tub, juxtapunînd cu o deosebită vervă și îndrăzneală coloristică tonuri vii și tranșante, utilizînd linia francă și simplificatoare, Titina Călugăru ne-a dăruit o imagine a lumii satului nostru de astăzi, a unei lumi mustînd de seva încrederii în viață și a bucuriei de a trăi.

Ne oprim, ca asupra portrevintului întregului ciclu, asupra unei compoziții de mici proporții: „Copii la serbarea de 23 August“. E o adevărată probă de spontaneitate. Pictorița a realizat-o — după cum ne mărturisește — în douăzeci de minute, sub soarele arzător al unei exuberante manifestații cîmpenești de 23 August, pe cînd fanfara cînta, iar copiii veneau din cînd în cînd să-i smulgă din sac cîte o culoare. Ceva din prospețimea acestei sărbători populare a trecut direct pe pinză, și orice încercare de a-i pătrunde farmecul printr-o analiză a tehnicii se dovedește aci neputincioasă. Cîteva șiruri de copii, văzute în diagonală... O mare revărsare co-

Titina Călugăru, lucrînd la una din ultimele sale picturi.

loristică: de la stegulețele roșii la tichiuța verde-clorofilă a băiețelului din prim plan, de la pestelca violet-diafană a unei fetițe la bluzița sinilie a celei ce ține în brațe un porumbel. Copiii au flori, și florile răspîndite peste tot dau senzația căldurii și a verii.

„Nu mi-am pus nici o problemă de tehnică — spune tovarășa Titina Călugăru. Am spus ce-am văzut“. Artistă a reușit, într-adevăr, să transmită bucuria sărbătorii socialiste, exuberanța poporului eliberat. E operă lirică. E fapt de poezie.

Fructuoasă într-o întreagă serie de portrete și studii de copii și de flori, soluția creației spontane s-a dovedit, totuși, după părerea noastră, mai puțin eficientă în marile compoziții tematice. „La arie“, compoziție frumoasă concepută în mari planuri de culoare desfășurate în spirală, beneficiază în mai mică măsură de ritmul și convingătoarea zvicnire a vieții pe care artista le-a obținut în alte lucrări. În „Sedinta de primire a unei candidate de partid de la țară“, pictorița a mers pe linia unei stilizări luminoase, de vitrou. Din păcate, figura centrală, candidata de partid, și poate întreg planul stîng al lucrării au rămas nerezolvate din punct de vedere plastic și, prin aceasta, schematice, reci.

Reținem, din bogata serie de

portrete de la Brăești, mai cu seamă portretele familiei Otrococ și, în special, portretul colectivistei Lucreția Otrococ, deputată în Marea Adunare Națională. Prin noblețea ținutei, prin delicatetea coloristică, portretul Lucreției Otrococ pare că vine din lumea lui Tonitza — o lume căreia i s-ar fi infuzat însă seva unui puternic conținut social.

Aproape toate portretele Titinei Călugăru sînt interesante din punct de vedere pictural, deși nu toate ajung la aceeași profunzime de viziune. Uneori, ca în portretele „Gazdelor de la Brăești“ sau în cel al „Candidatei de partid“, artista, furată de propriul ei entuziasm la descoperirea tipului țăranului colectivist, a pictat vioiciunea, optimismul, robustețea acestei lumi fără să ajungă însă la o individualizare psihologică. E greu de prevăzut dacă soluția spontaneității va rămîne ca o permanență în preocuparea Titinei Călugăru sau va avea doar rostul unei etape de reinnoire emoțională. E cert însă că experiența a fost rodnică. Titina Călugăru, punînd palma pe pămînt, a făcut o pictură vibrantă, vitală, sculentă, pe măsura realităților sociale și umane care au inspirat-o.

Vlădica FILIPOIU

Fotografii de S. STEINER

Titina Călugăru: „Copii la serbarea de 23 August“

OAMENII TRĂIESC MULTILATERAL

— REPORTAJ-ANCHETĂ —

Vreau să-l intervievez pe un muncitor. Îl măsoar cu ochii. Nu-mi convine: își face manichiura în timpul producției. Îmi zic: asta e un dandy. Trec în altă secție. O fată îmbrăcată în halat alb îmi răspunde la salut, zîmbitoare și reverențioasă în același timp. Vreau s-o intervievez. Nici ea nu-mi convine. Și dumneaei își face manichiura în timpul producției. Ajung la clubul fabricii și-l rog pe bibliotecar să-mi dea o mină de ajutor.

— Biae, omule, la fabrică d.v. oamenii merg la manichiuristă în timpul producției?

Răspunsul lui e sec și neversimil:

— Da. Gîndesc: o fi și asta un dandy. Totuși, îl rog să-mi dea o mină de ajutor în documentare. Mă conduce prin toate secțiile. La un moment dat, îmi șoptește:

— Vorbii cu tovarășul asta. E frunțas în producție. Stau cîteva clipe pe gînduri. Apoi mă explic:

— Nu, frate! Nu stau de vorbă cu asta. Acum un ceas, cînd am venit în fabrică, am vrut să-i iau un interviu și m-am răzgîndit: își făcea manichiura în timpul producției. Și dumneata m-adeu! tocmai la ei? Bibliotecarul izbucnește în rîs.

— Aici își fac manichiura o mie de oameni în fiecare zi.

— De ce?

— Fiindcă altminteri nu dăm producție de calitate. Aici e fabrică de ciorapi. Se lucrează cu fire ultrasubțiri. Acestea reclamă o mină fină. Vă interesează ciorapii?

— Da, mă interesează ciorapii dar și activitatea culturală.

Aici vine toată lumea

Nu e vorba de un salon de dans, ci de o casă unde oamenii de toate vîrstele se apleacă peste paginile cărții tehnice și beletristice, în fiecare zi; e o casă unde tînărul care m-a condus prin secții — bibliotecarul — e luat la rost dacă n-are în raft ultima noutate literară; e o casă unde oamenii discută ultimele evenimente internaționale, unde sînt invitați profesori universitari să țină conferințe, unde se adună fetele din fabrică — foarte multe — să învețe, să vadă un film și să facă repetiții la brigada artistică. Ați ghicit care-i casa asta? E clubul de la „Adesgo”.

După documentarea la club am notat: „aici e o bună activitate cultural-educativă”. După un sondaj printre muncitorii m-a spus că, într-adevăr, e bună, dar...

...Nu-l destul

Aceasta e, de altfel, și părerea Comitetului de întreprindere, care conduce nemijlocit activi-

tatea clubului. Tovarășul Pavel Nicu, secretarul acestui comitet, sugerează:

— Trebuie orientată mai bine activitatea clubului. Anul trecut și acum chiar s-a mers într-o oarecare măsură prea mult pe latura artistică, neglijîndu-se activitatea educativă. Avem mulți frunțasi. Prea puțin ne-am îngrijit de extinderea experienței lor. Sugerez conducerei clubului organizarea zilei frunțasului și inovatorului. Propun ca primă temă, în cadrul acestei zile: „Inovația care a adus cel mai mare randament întreprinderii”.

Femele — specificul fabricii

Elisabeta Neagoe revendică legitimitatea unui specific.

— Păi, trei sferturi din salarii de la „Adesgo” sînt femei.

— Și de ce ești supărată cînd zici femeii?

— Nu pe femei sînt supărată. Pe club. De ce nu se gîndesc tovarășii care răspund de activitatea clubului că ar obține rezultate și mai frumoase dacă s-ar ocupa și de femei.

— În ce sens?

— Bunăoară, pe noi ne interesează deosebit de mult viața muncitoarelor din alte țări. Să ni se țină conferințe despre asta. Sînt multe muncitoare textile din țara noastră care au vizitat țări capitaliste și au văzut traiul de mizerie al surorilor noastre. Eu, una, vreau o conferință de acest fel la clubul nostru. Iar o tînără, Ioana Olaru, vrea

Dizertația despre căsnicie

— De ce?

— Fiindcă așa se cuvine. Multe fete din fabrica noastră s-au măritat cu băieți de aci. Din fericire mai toate căsniciile astea s-au dovedit trainice. Cîteva, am auzit, din motive cu totul neîntemeiate, „scîrțile” nițel.

— E interesantă propunerea dumitale.

— Și educativă... Știți, eu sînt secretara U. T. M. din secția lenjerie. Ieri am fost confirmată candidată de partid. Și

Nu sînt împotriva filmelor...

răspunderea mea față de tovarășele de lucru a sporit...

Oamenii trebuie să crească drepti de la început

Tovarășul Traian Slătineanu e secretarul organizației U.T.M. pe fabrică.

— Am avut în fabrică doi tineri de care a trebuit să ne despărțim. Au fost sancționați și pe linie de organizație. Erau indisciplinați și făceau pe malagambiștii. Ce vreau să spun? Că pînă acum clubul nostru n-a reușit — deși are unele realizări frumoase — să se ocupe mai intens și mai eficient de educația comunistă a tineretului. Acest lucru trebuie remediat de îndată, pentru că oamenii trebuie să crească drepti de la început.

50% cinematograful

Gheorghe Timariuc e unul dintre „abonații” permanenți ai clubului.

— Nu sînt împotriva filmelor. Dar nici nu sînt de acord ca 50% din activitatea clubului să se rezume la vizionarea de filme. Mai vrem și conferințe

despre situația internațională vrem să fim sprijiniți în stăruințele noastre de a realiza mai multe economii. Aș vrea și o propunere, care socotesc să-i ajute pe tovarășii din conducerea clubului nostru.

— Vă rog.

— Să organizeze un schimb de experiență cu conducerea altor cluburi.

Și dumneavoastră ce vreți?

— Ciclul de conferințe pentru ridicarea nivelului profesional al muncitorilor și maștrilor urmate de un scurt film documentar, legat de problema de puerii.

— Cu ce vă ocupați dvs?

— Sînt inginerul șef al uzinei.

— Tovarășă Maria Lang?

— Exact.

În problemele cheie

Are cuvîntul tovarășul Petre Cucu, secretarul organizației pe bază P. M. R.

— Recent am discutat în cadrul biroului și cu tovarășii din Comitetul de întreprindere despre activitatea clubului nostru. S-a ajuns la concluzia că e necesar ca activitatea lui să se jusească mai bine producția, trebuie să intervină, prin diverse sale forme de activitate, problemele cheie ale fabricii noastre. Să dau un exemplu. La noi lupta pentru economie și pentru reducerea consumului specific sînt pe prim-plan. Ce ne-a ajutat clubul în acest sens?

— Avem o echipă de teatru formată în exclusivitate din muncitori. Multe din piesele pe care le-a prezentat s-au bucurat de un deosebit succes. De ce prezintă însă echipa de teatru a clubului piese mai mici, într-un act?

— Sînt cam puține.

— I-am rugat pe tovarășii scriitori să-și facă autocritica prietene, în acest sens.

La sfîrșitul documentării l-am cîntat pe directorul clubului tovarășul Dumitru Bruno, pentru a-i comunica părerea muncitorilor privitoare la activitatea cultural-educativă. Nu l-am găsit. Nu-i nimic. Totdeauna să-l comunicăm în seninătate în reportajul de față.

G. CIUDA

Fotografii de G. AGAPIA

La biblioteca clubului.

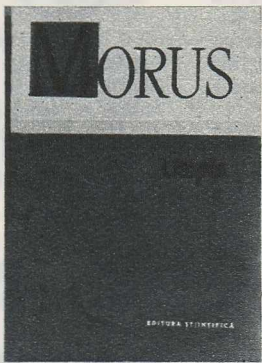
Muncitorii întreprinderii „Adesgo” au un club cu care se pot mîndri.

SCRIITORII ȘI CARTII

„UTOPIA” LUI THOMAS MORUS

„...Oricum, scumpe Morus, ca să-ți spun evăru! adevărat, așa m mă îndeamnă gețul meu, acolo de domnește dreptul de proprietate și de totul se măsoară bani! statul nu fi niciodată cîrărit nici pe calea dreptății și nici pe cea a nedreptății; ară numai dacă tu ezi că domnește dreptatea acolo unde crurile cele mai de amă încep pe mîna lor maticăloși, sau traului e fericit olo unde toate buurile sînt împărțite tre cîțiva oameni, foarte puțini număr..., pe cînd ceilalți trăiesc -a dreptul în cea mai cruntă izerie...”

Rîndurile acestea, exprimînd o idee ară și categorică despre caracterul oprietății private și necesitatea științării ei, sînt desprinse dintr-o rre care a văzut lumina tiparului tîia dată în Belgia, acum aproa: patru sute cincizeci de ani, 1516, și care apare acum în mînește în Editura Științifică. urtea aparține englezului Thomas orus (1478-1535), a fost scrisă latinește și se intitulază Utopia. Thomas Morus este cel mai de amă umanist al Angliei din secolul al XVI-lea, întiul precursor în emurile moderne al socialismului științific și, în sfîrșit, acela de care se trage denumirea de „socialism utopic” dată concepțiilor emarxiste înaintate privitoare la itoarea organizare socială. Preopările sale umanistice, întinsa i cultură clasică, „intelectuali-

itatea” lui multilaterala nu l-au determinat să stea deoparte de frămîntările sociale. El ajunge, datorită faimei lui de cărturar întelept, să fie solicitat în slujbe oficiale și atînge, după rege, cea mai înaltă treaptă a conducerii în stat: lord -cancelar. Dar, om de atitudine intransigentă, intră în conflict cu regele, demisionază tocmai cînd acesta ar fi avut mai multă nevoie de dînsul și astfel își atrage ura monarbului care, înscenindu-i un proces, îl condamnă la decapitare. Morus este executat, după o aspră detențiune în vestitul Turn al Londrei.

Opera lui Thomas Morus este bogată și variată. Dar cele mai însemnate și cele mai populare scrierile ale sale sînt: Istoria regelui Richard al III-lea - care zugrăvește uneltirile singeroase puse la cale de acest monarh pentru dobîndirea puterii și care l-au inspirat pe Shakespeare să scrie puternica sa dramă istorică - și această Utopie.

Ce anume a făcut populară această carte pe care și azi o citești cu deosebit interes? Fără îndoială că Utopia are și calități literare: povestirea e cursivă, vioasă, pasionantă; dialogul dintre autor și călătorul Rafael Hythlodius este condus cu măiestrie, dialectic. De asemenea, fără îndoială că descrierea fantezistă a unei țări ideale a constituit totdeauna pentru cititorul ce visa o lume mai bună un puternic punct de atracție. Totuși, nu acestea,

sau nu numai acestea fac interesantă lucrarea lui Morus; conținutul de idei, nou și îndrăzneț, referitor la stările sociale, e acela care dă vigoare Utopiei.

Întîia parte a cărții este închinată criticii deschise a regimului existent atunci în Anglia. Morus critică îndeosebi pe „principii” feudali care sînt preocupați de războaiele lor de jaf, aristocrația feudală parazită și exploatoare; armatele de cucerire, socote și ele, pe drept cuvînt, parazitare; justiția pusă în slujba clasei exploatoare, care este inumană, extrem de aspră cu sărăcimea. În același timp, este glorificată pacea. Cu partea a doua a cărții intrăm în descrierea insulei necunoscute, unde sînt în floare: dreptatea socială, libertățile publice, munca echilabil distribuită, bunurile materiale comune societății întregi, viața colectivă etc. și unde mai ales exploatarea și parazitismul sînt nimicite de noua și buna orînduire.

Desigur, Thomas Morus n-a avut posibilitatea să întrevadă realizarea practică a „visurilor” sale sociale și politice printr-o răsurnare revoluționară pe care avea s-o aducă dezvoltarea proletariatului, călăuzit, în lupta lui de clasă, de către învățătura genială a marxism-leninismului. „Dar - așa cum arată academicianul V.P. Volghin în introducerea la ediția sovietică a Utopiei, pe care o reproduce și ediția noastră - printre primii vestiitori ai principiului comunității de avere. T. Morus ocupă un loc excepțional”. Și tocmai conținutul de idei înaintate face din cartea lui o lectură interesantă și pentru cititorul zilelor noastre.

S. LASCU

O PICĂTURĂ DE CERNEALĂ

IONUȚ, SPUTNICUL ȘI... BUNICUL

de Otilia CAZIMIR

Cum ar putea să-și cheltuiască mai plăcut o scriitoare pentru copiii „picătura de cerneală” decît scriind despre micii ei cititori și prieteni? (Deși pot să afirm, după atîția ani de strînsă și neîntreruptă legătură, că e mult mai ușor să ai de-a face cu oamenii mai mari decît cu copiii: aceștia din urmă îți dau mai mult de gîndit și nu poți să-i „duci” cu una, cu două).

Copiii de astăzi, copiii din era zborurilor în cosmos, nu mai seamănă de loc cu cei de altădată. De la „Domnul Goe” și pînă la prietenul meu Ionuț, de pildă, distanța în timp nu se mai poate măsura în decenii, ci de-a dreptul în secole.

Prietenul meu, Ionuț, nu e încă pionier: e prea mititel pentru această onoare. Totuși, a fost primit să lucreze în atelierul de mecanică al școlii, atît pentru că e foarte îndemînatec dar, mai ales, pentru că, deștept foc, știe grozav de multe „chestii” - cum zice el. De multe ori, Ionuț îmi servește drept piatră de încercare: ceea ce îi place lui, o să le placă, negreșit, și celor mai mici, și celor mai mari decît el. Fantezia lui, mîna în mîna cu spiritul lui practic, cumpănit, se mișcă pe o scară surprinzător de întinsă.

Zilele trecute am încercat să scriu ceva pentru copii, relativ la sputnici și la planeta artificială sovietică. Ceva pe măsura lor, care să-i și amuze, dar, în același timp, să-i pregătească pentru înțelegerea științifică a acestor „zmei” cosmici.

Tocmai cînd terminasem povestea, s-a nimerit să treacă pe la noi Ionuț cu „Bubu”. Bubu e bunicul și cel mai bun prieten al lui Ionuț: mititel, cam adus de spate și cu o şuviță albă care ar trebui să-i acopere chelia dar care îi cade veșnic peste gulerul surtucului de lustrină.

Am început să-i citeșc lui Ionuț povestea cu cei trei lei-paraleli și cu zmeul care-a plecat să ajungă „luna cu mîna și soarele cu picioarele”. Ionuț asculta fericit, ba, la un moment dat, m-am pomenit că sare în sus și bate din palme.

- Ce-i cu tine, Ionuț? - l-am întrebat, nedumerită.

- Îmi pare bine... Că dacă a ajuns zmeul matală pînă-n lună, se cheamă că i-a făcut explozie și cea de-a doua rachetă! Mi-am reluat lectura, dar fără chef. Mă simțeam depășită: povestea mea cu zmeii zburători prin cosmos nu avea pentru Ionuț decît un interes pur literar...

La urmă, Ionuț m-a rugat, așa cum știe el să te roage ca să nu-i poți răspunde „nu”, să-i împrumut povestea.

- Numă! pînă mîne... că-mi trebuie mie la ceva.

- Vrei să i-o arăți Nunuței? - l-am întrebat.

- Nu, că Nunuța știe... le-a spus la școala lor. Vreau să i-o explic și lui Bubu, că el nu știe!

Dar, în aceeași clipă, Ionuț și-a dat seama că, fără să vrea, și-a pus prietenul în stare de înfieribitate. Și s-a grăbit să adauge, bîlbîindu-se puțin:

- Nu știe fiindcă... fiindcă... fiindcă-i mic, săracu!'

UN PREȚIOS DOCUMENT LITERAR

Victor Vintu se dovedește prin noua lui rre, La masa de lucru (Dialoguri despre literatură), același talentat și inteligent reporter pe care l-am văzut așindu-se în ultimii ani. Un amplu reportaj despre Moscova, la ceputul cărții, și un altul despre Leningrad, la sfîrșitul ei, bogate în însemnări istorice, urbanistice, sociale, culturale constituie un izbit cadru pentru a înfățișa „Dialogurile despre lite-

ratură” pe care autorul le-a avut cu umii reprezentanți de seamă ai literaturii și artei sovietice, precum: Ilya Ehrenburg, M. Isakovski, N. Pogodin, V. Kataev, B. Polevoi, K. Fedin, L. Leonov, M. Auezov, N. Ohlophov. În convorbirile cu aceștia, reporterul caută să le așle părerea despre arta realismului socialist, despre caracterul popular și pastinic al acestei arte noi, despre problemele care preocupă pe artiștii sovietici.

scriitorilor cu care dialoghează, dînd interviurilor sale o remarcabilă nuanță caracterologică - indicu de maturizare artistică a reporterului.

Victor Vintu nu a oferit cititorilor săi un sec și abstract inventar de idei, ci imaginea unor creatori care luptă pentru triumful ideilor și care le aplică în activitatea lor, validînd în practică tîria principiilor vii ale realismului socialist.

Vorbînd despre maturizarea artistică a tîndrului reporter, trebuie însă să-i abagem atenția că nu s-a debarasat de folosirea, pe alocuri, a unei fraze contorsionate, de notația care se vrea concisă dar devine uneori obscură.

La masa de lucru e un prețios document și prin ideile estetice consemnate, și prin valorile lui artistice ca reportaj literar.

Pompiliu CARAIUAN

ACTUALITĂȚI LITERARE

COLECȚIA DE POVEȘTI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE editată de revista Știință și Tehnă a trecut de numărul 100. Este concludent ntru dezvoltarea genului științifico-fantastic în eratura noastră nouă, faptul că numai această lecție (fără să mai amintim de povestirile picate de Editura Tineretului sau de alte publicații) a tipărit de 11 ori mai multe lucrări decît toată literatura dinainte de 23 August. Au coborât la această colecție acad. M. Sadoveanu, ad. V. Eftimiu și au debutat un număr foarte are de tîneri cercetători științifici sau scriitori: Crișan Făgărașu cu succulenta povestire O iuce în anul 41.042, Ion Minzatu, autor al interesantei nuvele Paradoxala aventură, I. M. Ștean, Radu Nor, M. Solomon, Mircea Brateș și alții alții.

VOLUMUL II DE CRITICE AL LUI PAUL BORGESCU, format din trei capitole (Convecție cu Occidentul, În contemporaneitate și ltrii) supune unei analize competente fenomenul erar contemporan din occident și din țara noastră. Numeroase studii și articole înmănunchate volum aduc o pledoarie convingătoare pentru unful realismului socialist.

SERGHEI MIHAILOVICI EISENSTEIN, rector, publicist, pedagog, om de știință, desenator scenarist, a muncit neobosit pentru gloria artiștilor sovietice. Iată de ce întîmpinăm cu mult înțeles apariția volumului de Articole alese (Cartea 158) care înmănunchază o serie de însemnări osebite de valoroase cu privire la dezvoltarea rematografiei în genere și a celei sovietice în eciial. Studii ca Trecut-Prezent-Viitor, Unica, Două, Caracterul organic și patosul în compoziția filmului rucătorilor Potemkin, Prin revoluție la artă, Prin la revoluție, Adevăratele câi ale invenției ș.a. sînt arturii concludente despre gîndirea îndrăzneată talentul unui artist profund legat de destinul arelui popor sovietic.

Colocviu muzical

De la apariția primei suite românești cu program, compusă de Mihail Jora în 1924, și de la prima operă a lui Sabina Drăgoi (1926), componistica modernă românească a crescut repede și viguros pe tulpina cîntecului și dansului autohton. Fructuoasa sinteză, cuprinzînd melosul național și experiența artei muzicale universale — realizată aîf de măiestrit de neuitatul George Enescu — a așezat școala națională de muzică românească la loc de cinste în viața muzicală contemporană.

Fără îndoială, sîntem încă, din acest punct de vedere, îndejuns de tineri. Tocmai de aceea discuțiile, căutările și soluțiile variate, privind forma și conținutul diferitelor genuri de muzică modernă, ocupă un loc important în preocupările compozitorilor noștri. Și, evident, din aceste dezbateri creația muzicală nu are decît de cîștigat. Într-o vreme în care în occident respirația artistică se înăbușe tot mai mult în mișmele formalismului muzicii decadente, strădania compozitorilor noștri pentru găsirea celor mai desăvîrșite forme de expresie nu poate decît să grăbească dezvoltarea creației naționale muzicale pe o linie realist-socialistă.

Anul 1959, ne-a împărțit maestrul Ion Dumitrescu, secretarul Uniunii Compozitorilor din R.P.R., se anunță a fi extrem de fructuos pe tărîm componistic. Marea majoritate a membrilor Uniunii s-au anunțat cu lucrări inedite. În următoarele cîteva luni vom putea asculta în primă audiție cantate, oratorii, concerte, simfonii, suite, producții de muzică de cameră, opere, operete etc. O bună parte din ele sînt închinată celei de a cincisprezecea eliberări a patriei noastre, actului istoric de la 23 August.

Vom putea găsi mai jos unele din gîndurile ce animă în prezent pe creatorii noștri de muzică cultă.

rut aproape cu totul). Tendința de urbanizare a satului nu l-a știrbit, nu l-a alterat aproape de loc. El este și azi la fel de valoros prin vechimea și varietatea lui, ca acum 65 de ani, cînd îmi începeam eu activitatea de compozitor.

— Ce cuvînt adresați, prin revista „Flacăra”, celor mai tineri reprezentanți ai muzicii noastre moderne?

— Același pe care l-am repetat în întreaga mea viață: numai traducerea în formele muzicii culte a mesajului de viață și gîndire al poporului nostru va asigura vitalitatea și succesul public al producțiilor noastre muzicale.

TIBERIU BREDICEANU: „Melosul popular trebuie să stea la baza producțiilor noastre culte“.

Monumentala activitate artistică a maestrului Brediceanu a implinit și ea frumoasa vîrstă de 65 de ani. Șase decenii și jumătate, timp în care compozitorul nostru a sorbit cu dragoste din tezaurul folclorului național, valorificîndu-i întru totul formele de expresie.

— Mă întrebi la ce lucrez. În afară de prelucrări folclorice, pregătesc în cinstea zilei de 23 August un studiu privind circa 850 de melodii populare inedite din Banat, păstrate în arhivele Institutului nostru de folclor și care vor fi date publicității în curînd.

— Ce părere aveți despre dezvoltarea muzicii moderne românești?

— Foarte pe scurt: sint mîndru că muzica noastră cultă s-a implinit în atîtea compoziții de valoare, scrise în spiritul muzicii populare naționale. Tot ce s-a abătut de la această cale și s-a lăsat influențat de decadentismul muzicii atonale a fost supus, fatal, dispariției. Iată ce se petrece în apus, unde tinerii compozitori neagă literalmente tradiția sănătoasă a înaintașilor lor. Există acolo aberații componistice cu totul de neînțeles.

Compozitorii noștri au și azi la dispoziție un folclor național de o deosebită frumusețe (în apus, folclorul țărănesc a dispă-

el mai în vîrstă dintre compozitorii noștri, maestrul Tiberiu Brediceanu, va implini în curînd 82 de ani.

Cînd ai ajuns la o asemenea vîrstă și ai în spate o activitate artistică rodnică dusă în folosul unei colectivități largi, bătrînețea întîrzie să vină și viața este la fel de frumoasă ca în cei mai tineri ani ai ei. Se pare că adevărul: o constituție robustă și sănătoasă prilejuiește o muncă activă și neîntreruptă, se poate aplica și invers. La 82 de ani, artistul poporului Tiberiu Brediceanu se bucură de o viitoare trupească și sufletească demnă de invidiat.

ALFRED MENDELSON: „Munca asiduă poate face adevărate minuni“.

Oamenii activi și muncitori găsesc întotdeauna vreme și pentru distracții, discuții, destindere. Dimpotrivă, cei inactivi și dezordonați se plîng permanent de lipsă de timp, trăind sub teroarea orelor ce trec.

Maestrul Alfred Mendelsohn, cunoscut în lumea noastră muzicală ca un compozitor fecund, avînd multe sarcini profesionale și obștești, îmi spune, la telefon: — Îți stau la dispoziție două-trei ore, cît dorești. Numai să fixăm cu precizie momentul începerii și terminării discuțiilor noastre.

Am căzut de acord.

Și iată-mă punîndu-i prima întrebare:

— Ce lucrați în clipa de față?

— În primul rînd o simfonie cu cor pe versuri de Maria Banuș, închinată zilei de 23 August. În al doilea rînd, o operă avînd, de asemenea, ca subiect momentul istoric al eliberării. M-am înțeles cu libretistul meu, poetul Alexandru Andrișoiu, să dăm actului l o oarecare autonomie, în așa fel ca să poată fi montat și singur într-o eventuală reprezentație la 23 August.

— E vorba, așadar, de o operă cu oameni din zilele noastre. Cu personaje care gîndesc, se mișcă, vorbesc, se îmbracă la fel ca toți concetățenii noștri contemporani?

— Exact. Nu va fi tocmai ușoară realizarea unui asemenea proiect. Spectatorul a fost întotdeauna obișnuit să vadă pe scenă

opere cu subiect luat din trecut. Pînă nu de mult, lucrul acesta constituia chiar o condiție a genului. Gluck se inspiră din antichitate. Romanticii oglindesc Evul Mediu. Compozitorii veacului nostru înfățișează perioada post și preromantică. Muzicienii au creat o obișnuință publicului, publicul compozitorilor. E adevărat, există și excepții; ca să ne gîndim doar la „Traviata” lui Verdi, sau la operele compuse de Puccini și Mascagni, care aduc pe scenă tipuri de eroi contemporani lor. Predomină, totuși, inspirația din trecut.

— Și în ce direcție credeți că

JOCUL DE ȘAH, SISSA BEN DAHIR ȘI UN CALCUL NOU

Regele Indiei, Shirham, se plitisea — spune legenda — iar preaplecatul său servitor, marele vizir Sissa ben Dahir, ca să-l scoată din gîndurile cele negre, a născocit jocul de șah și l-a învățat cum să-l joace.

Povestea, veche și cunoscută, spune mai departe că Shirham, ca să-și răsplătească vizirul, i-a făgăduit cîte-n lună și-n stele. Mucalit, Sissa ben Dahir a cerut numai atîf: pentru fiecare căsuță a tablei de șah atîtea boabe de grîu, încît numărul acestora să fie mereu dublat cu fiecare pătrășică. Iar pentru prima căsuță, Sissa ben Dahir s-a mulțumit numai cu un bob. Un singur bob!

A ris regele, a chemat sclavii și a poruncit să i se aducă un sac de grîu. A început socoteala, dar nu i-a ajuns un sac. Nu au ajuns nici nouă, nici nouăzeci și nouă.

Și-au adunat înodășia frunțile și au început să socotească. S-a dovedit că Sissa ben Dahir a cerut, nici mai mult nici mai puțin decît

18.446.744.073.709.551.615 boabe de grîu.

Atîta grîu, regele Shirham nu avea. Nici nu putea să aibă. Mai mulți iubitori de exactitate s-au apucat, la rîndul lor, după trecere lungă de vreme, să înțeleagă cam ce înseamnă acest număr de boabe. Unul a fost de părere — spre pildă — că el reprezintă producția mondială de grîu pe vreo două mii de ani. Altul afirma că pentru a fi putut transporta o asemenea cantitate cu mijloacele timpului, regele Shirham i-ar fi trebuit două bilioane de cămile, înșirate într-o caravană lungă de cîteva miliarde de kilometri. Un al treilea a socotit că o asemenea recoltă s-ar putea culege de pe o

suprafață egală cu 364.000.000.000 hectare.

364 miliarde de hectare! E ceva, cînd te gîndești că întreaga suprafață uscată a globului e de numai 13 miliarde!

Bietul Sissa ben Dahir nu și-a primit niciodată răsplata. Regele Shirham s-a făcut de ris. Generații după generații de matematicieni și de statisticieni l-au dat în tîrbacă de cite ori au vrut să arate că de circumspecții trebuie să fim față de numere și dezvoltarea lor.

Secole de-a rîndul aceste calcule au fost variabile. Cifrele au impresionat și au speriat. Dar lumea merge înainte. Fenomene noi au apărut în istorie, în agricultură, în statistică. Au apărut în lume forțele socializantului, și calculele vor trebui revizuite. Au apărut adevăruri noi.

E adevărat că tot două bilioane de cămile ar fi necesare pen-

tru a căra grîul cerut de Sissa ben Dahir; e adevărat că numărul boabelor de grîu cerute de el a rămas formal tot din 20 de cifre, dar calculul suprafeței de pămînt după care s-ar putea obține o asemenea recoltă s-a schimbat. Cînd forțele socializantului vor fi învins în întreaga lume, cînd experiența agrotehnică a Uniunii Sovietice și a Chinei socialiste se vor fi răspîndit pe întreg globul, suprafața necesară pentru obținerea cantității de grîu cerute de Sissa ben Dahir va fi de numai 11 miliarde de hectare. 11 miliarde, în loc de 364! În loc să fie nevoie de o suprafață egală cu de 28 ori întreaga suprafață a continentelor, va fi de ajuns o suprafață mai mică cu 2 miliarde de hectare decît a celorlalte continente. Se poate așa ceva? Se poate. De mai mulți ani, pe loturi experimentale, în China, folosindu-se experiența agrotehnică înaintate sovietice, s-au recoltat 54.900 kg de grîu la hectar, față de 1.700-1.800 cît au intrat în calculele anterioare.

54.900 față de 1.800! Sissa ben Dahir trebuia să se nască mai tîrziu cu multe secole. Ar fi dăruit jocul de șah popoarelor eliberate. Ar fi zîmbit în mustață, ar fi cerut răsplata. Și popoarele globului, sigure pe puterea lor, i-ar fi vorbit cam așa:

— Sissa ben Dahir, tu ai glumit. Nu vei avea ce face cu atîta grîu. Dar de produs, noi îl vom produce. Vîno, dacă îți neapărat, cu vreo 60.390.000.000 autocomioane de zece tone — și noi le vom umple ochi!

Notă

Pentru amatorii de matematici, care pînă acum nu au cunoscut „problema șahului”, putem să arătăm că numărul de boabe de grîu pe care Sissa ben Dahir l-a cerut regelui Shirham se află din formula $2^{64} - 1$, care, la rîndul $2^{64} \times 2 - 1$ ei, se deduce din $\frac{2^{65} - 1}{2 - 1}$

E vorba de o progresie geometrică cu rația 2, la care se cere suma tuturor termenilor.

a trebui să se îndrepte efortul v. creator, ținând seama de particularitatea operei la care lu-
rați?

— Va trebui, înainte de orice, să existe o cit mai strinsă legătură între libret și muzică. Un obiect luat din zilele noastre trebuie să-și afle un anumit limbaj muzical, în stare să exprime înduri și fapte contemporane ilor ce le trăim. Dacă autorul să găsi muzica doar așa, plimându-și miinile pe claviatura pianului și, la sfârșit, ar lipi-o de textul literar, s-ar naște un răvesti penibil, supus dezapro-
ării unanime.

— În altă ordine de idei, ce sărere aveți despre marele nu-
iăr de lucrări anunțate în pla-
ul de creație al Uniunii?

— Cea mai bună! Numai prin-
o muncă asiduă, înversunată,

aș zice, tînăra școală românească de muzică va izbuti să se cris-
talizeze în mod strălucit și pe
plan internațional. Munca poate
aduce și în artă adevărate
minuni. Să ne gândim doar la
R.P. Chineză. Compozitorii chi-
nezi au ajuns, într-un timp-re-
cord, nu numai să înțeleagă și
să adincească maniera compo-
nistică europeană, dar chiar să
realizeze producții meritoase în
acest gen. L-am avut astă vară
între noi pe pianistul Li Min-
cean. Băiatul acesta a izbutit,
în cițiva ani, să descifreze nu
numai sensul și configurația mu-
zicii de tip european, dar chiar
să strălucească interpretînd Rah-
maninov, Liszt, Enescu. Da, o
muncă asiduă, spre un țel bine
definit, poate face adevărate
minuni.

TIBERIU OLAH: „Soluțiile armonice oferite de melosul popular sînt inepuizabile”.

Speranțele în tînăra noas-
tră generație de compo-
zitori sînt întemeiate.
Formele de inovație mu-
zicală, patosul și cău-
rările curajoase, elemente speci-
ce creatorilor tineri, se dezvoltă
zi în conformitate cu cerințele
nei arte realiste și în strînsă le-
ătură cu întreaga moștenire ar-
istică, cultă și populară.

— Între noi, cei tineri, și
enerațiile de compozitori mai
frstnici a existat toată vremea
colaborare strînsă. Mesajul ar-
istic a fost, ca să zic așa, luat
în mers — ne spune compozi-
orul Tiberiu Olah.

— Există, totuși, și la noi forme
e expresie care au fost abordate
n primul rînd de pleiada tine-
ilor compozitori.

— Vă referiți, desigur, la pro-
ramatism.

— Exact.

— Sînt întru totul de partea
muzicii cu program. În prezent,
ompun și eu un oratoriu în cin-
tea zilei de 23 August. Patosul
evoluționar, specific versurilor
crise de Maiakovski (de la care
m pornit) vo reuși, sper, să
ransmită și partiturii mele elau-
necesar unei cantate care
glîndește realitatea zilelor ce le
răim. Oratoriul se va termina
u o prefigurare a marilor cuce-
iri ale viitorului. Muzica pro-
ramatică prilejuiește o mai se-
ioasă oglindire a realităților noi
e care le trăim. Și e mai acce-
ibilă maselor de ascultători.
Dar nu e necesar ca muzica să

urmeze pas cu pas, literă cu
literă, textul libretistului.

— V-am ruga să fiți puțin mai
explicit.

— Există, ca să zic așa, un
soi de naturalism muzical. În
acest caz autorul caută correspon-
dente melodice și armonice pentru
fiecare amănunt al textului liter-
rar. Or, muzica are posibilitățile
ei de expresie pe care nu le au,
poate, nici literatura, nici pictu-
ra. Ea trebuie să interpreteze
textul literar, nu să-i copieze
amănuntele, traducîndu-le în lim-
bajul muzical.

— Se poate stabili în această
privință o asemănare între de-
cupajul pe care-l face regizorul
de film și munca compozitorului
de muzică cu program.

— Întocmai. Regizorul care
transplantează pe ecran bucăți
întregi dintr-o novelă, să zicem
— fără să aleagă ceea ce este cu
adevărat filmic — va realiza o
operă hibridă. Compozitorul care
nu știe să aleagă, dintr-un poem,
de pildă, părțile susceptibile cu
adevărat unei interpretări mu-
zicale — se va sufoa în corsetul
naturalismului și pedantismului.

— Ce considerați, în altă ordine
de idei, că trebuie să preocupe
în mai mare măsură munca tine-
rilor noștri creatori?

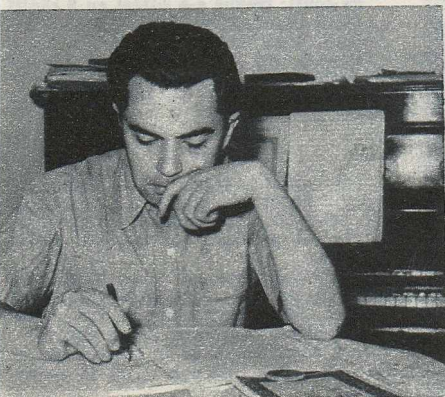
— Există în București un ad-
mirabil Institut de folclor. Ar
trebui să fie mai serios luate în
studiu comorile de aci. Personal,
nu cunosc de loc studii asupra
ritmicii populare. Folclorul nos-
tru mai ascunde încă numeroase
posibilități de expresie pen-
tru muzica cultă.

Tiberiu Olah se așază
în clipa aceasta la pian.
— Iată un mod compus
din cinci note, straniu pen-
tru urechea obișnuită cu
muzica simfonică a altor
țări. El se află la baza
unui cîntec popular din
regiunea Oradea.

— Și, în continuare, îmi
demonstrează cîteva din so-
luțiile armonice obținute
prin combinarea celor cinci
tonuri. Apoi, a încheiat:

— Crede-mă, acesta e
doar un singur exemplu.

Liviu MAIOR

FĂCĂTOAREA DE MINUNI

Nici n-am apucat a mă așeza bine
în scaun, că soră-mea, pe care n-o
văzusem de vreo doi ani, mi-a și pus
în față niște caiete albastre, porun-
cîndu-mi:

— Citește!

— Stai, frate, că eu...

— Citește! — mi-a poruncit și cumnatul
meu, din fotoliul în care era cufundat,
cu o voce care nu mai admitea replică.

— Noi cum citim?! — a adăugat, doje-
nitoare, soră-mea. Citește, că poate s-o
mai îndura cerul și de tine!

Am început a citi: „Noi luvam întru
tot și ducem pre tine, să nu capul doară,
să fie la tine patruzeci lumănări și să
cumpere tu luvînd laudă pentru inima
lui sfîntului care nouă, femeia lui a
dat... Tu face nimica nu poți fără ca-
doul pe care noi luvam de la tine
pentru sfîntu: griu, făină, față de masă
și lei 300!”

În fotoliul lui, cumnatul meu citea tare:
„Noi luvam pe tine și gheeneral director
facem cînd sfîntul poruncește la noi,
luni două ai tu să aștepti și dai domnului
iarăși cadou 12 tacimuri pentru sfînta
masă, cumpărați voi la ele și aduceți
la noi!”

Iar soră-mea lîngă sobă: „Tu păcat
gîndind că femeia sfîntă, nu sfîntă este.
Păcat făcut tu că și vorbit în oraș despre
dînsa. Nu-i voie vorbit de dînsa (pro-
babil să nu afle militia! — observația
mea, R. N.), că femeie limba lungă
are, dar femeia sfîntă taie pe limba
loc cu blestem și cu pedeapsă. Amin!
Amin! Amin!”...

— Auzi, Ștefănel?! — s-a înspăimîntat
soră-mea.

— Du-i ouăle, făcătoarea de minuni,
nevastă, și fă ce-ți poruncește!

— Stați, oameni buni — am intervenit
eu. Voi v-ați pierdut mințile!

— Val, Ștefănel, spune-i să plece să
nu ne ducă în ispită! — s-a rugat soră-
mea.

— Lasă-l să se convingă și el. Citește
la pagina 25!

Am deschis la pagina 25 și-am început
a citi și eu în gura mare că ceilalți doi:
„Ascultă, tu care nu crezi în femeia
sfîntă, vino la femeia sfîntă, roagă-te
la ea și dumnezeu bucurie ție va da.
Nu vorbi nimic că nu-i voie de vorbit.
Femeia sfîntă cheamă fulgere și dă la
tine! Sfîntul spune la bolnavi: duceți-vă
voi la femeia mea și dați cadou ei și
ea vindecă pre voi, dar ea tot trebuie
trăiască pentru că muncește pentru voi
și mare dragoste poartă vouă. Amin!”

... Și era o bablione în casă de... doam-
ne miluiește!... El, ce spun și eu! Era,
cum să spun?... Amin, amin, amin și
aleluia!... El, dar ce-i comedia asta?
Am și început să vorbesc în argoul
femeii sfînte?

— Cumnată — am izbucnit, la capătul
puterilor — te știam om serios!

— Tac! — a sărit soră-mea. Nu citi,
că te pedepsește!

— Cine?

— Femeia sfîntă!

— Dar mai dați-o naibii pe femeia
asta...

— Cruce de aur, Isuse Cristoase, lar-
tă-l, că-l profan! — a prins a se vâleta
cumnatul meu.

— De mult o cunoașteți? — am urmat
eu.

— De un an!

— Și de un an vă amestecați limbile
în fiecare zi cu caietele astea?

— O, dao-ai vedea-o! A vindecat
leproși, ciumași, tuberculoși, reumaticii,
vite, capre...

Am tușit discret:

— Vezi că leproși, și mai ales
ciumași...

— Știu, știu, dar ea are vîrstă de 200
de ani.

— Extraordinar!

— Face minuni cum nu s-au mai văzut!

— Prețul?

— Depinde. Pentru Ștefănel am dat

destul de mult. Dar face! Îi avansează
de la contabil șef la director general.

★

„Femeia sfîntă” m-a primit în „cabine-
tul ei de lucru”.

Fără prea multă vorbă mi-a umplut
brațele cu un teanc de caiete albastre
și m-a trecut în altă încăpere unde se
mai aflau niște țărance și două orășene.

— Citește și dumnea! Caietele astea
cuprînd convorbirile mele cu sfîntul.

— Vorbiți într-o limbă alfit de stilită
amîndoi? — am întrebat eu.

— Vorbim sub stăpînirea „momen-
tului divin”! — mi-a spus ea, și a ieșit.

Prin urmare — mi-am zis eu — prima
etapă: „Indocrinarea” cu trăsările scrise
de doamna sfîntă cînd n-are ce face.

A doua etapă aveam s-o trăim imediat:

— Ce ești? Unde lucrezi? Ce venituri
ai? Crezi în dumnezeu?

Etapa III: fixarea prețului și stabilirea
minunii.

M-am uitat la cele trei țărance: aveau
fiecare cite-o desagă doidora la picioare...

Orășenele însă, tot schimbau și iar
schimbau între ele niște bani.

Țărancele aveau necazuri gospodă-
rești: o vită bolnavă... Orășenele.

amîndouă, voiau cu orice preț să-l divor-
țeze pe unul care... „vai, dragă, e ador-
rabil”.

N-am avut curajul să deschid caietele
albastre. Am ieșit, în schimb, într-un hol
să fumez o țigară. Și-atunci am auzit
niște voci din bucătărie:

— Doamnă, m-au dat afară din
serviciu.

— Nu-l nimic, sfîntul vede.

— Bine, dar ce-o să mîning eu? Cu
ce-o să mă îmbrac?

— Sfîntul are să te sfătuiască.

— Dumneavoastră m-ați împiedicat
să-mi văd de slujbă...

— Sfîntul a poruncit!

— M-ați făcut servitoarea dv., pur
și simplu!

— Sfîntul îi pune la încercare pe
oameni!

N-am mai putut răbda! Am intrat în
bucătărie val-virte!

— Ajunge, cucoană! Prea multe vrea
sfîntul dumitale, după cum văd!

— Tac! — a strigat fata care vorbise
pînă atunci. Te nenoroceste!

— Poftim, să mă nenorocescă! — am
replicat eu.

„Femeia sfîntă” s-a făcut albă ca varul.
— Sînteți de la militia?... Iertare!...

★

Totuși, nu pot încheia istoria aceasta
fără să înșir „minunile” femeii sfînte.
Iată-le: cumnatul meu a fost retrogra-
dat din cauză că în loc să-și vadă de
treabă s-a apucat de „lecturi” ciudate
și s-a înfumurat din cale-afară, iar so-
ră-mea e în proces cu Catinca, soția
unui fost plutonier major, pe care a
lustr-o de cap urmînd direcțiile „femeii
sfînte”... În plus, rugăciunile și mi-
nunile femeii sfînte i-au costat: 600 lei
bani gheață, 15 m pinză, 12 tacimuri
noi, lichior, prăjituri, fructe, plus...
zile-muncă... Rentabilă meserie, nu?!

Fata care și-a pierdut slujba s-a „tre-
zit”, biata, însă tot mai trage ponoasele
„credinței” ei; uneia dintre cele trei țăr-
rance tot i-a pierit vaca, măcar că femeia
sfîntă s-a rugat fierbinte; iar cele două
orășene au venit să-și ceară banii înapoi
pentru că „adorabilul” n-a divorțat și
nici nu are poftă s-o facă.

Curat făcătoarea de minuni! Nu-i așa?..
Amin!

Radu NEGREA

P.S. Faptele relatate mai sus, chiar
dacă nu s-au desfășurat în întregime ast-
fel, sînt perfect adevărate. Făcătoarea de
minuni, care escrochează pe naivi, se nu-
mește Zibacinschi și își are „cabinetul” pe
strada Verșilov, în orașul Oradea. Facem
această precizare nu pentru a-i face reclamă,
ci pentru ca forurile în drept să-i acorde...
consultanța cuvenită

BEN-HUR CINECITTA ȘI 3000 DE ȘOMERI

UN GIACOMINO OARECARE
ÎNTR-UN RECLAMA AMERICANĂ ȘI
REALITATEA ITALIANĂ - ALȚI 3.000
DE GIACOMINO - MINISTRUL ȚINUT
O CUVÎNTARE - INTERVINI
CELERE - CORNURILE CU LAPTE

de Lascăr SEBASTIAN

Sa zicem că-l cheamă Luigi. Sau preferați Giovanni, ori Paolo? Mie mi-e indiferent. Să-l botezăm Giacomino, și așa să rămîie! Important de reținut este că Giacomino al nostru, fost lucrător la „Montecatini”, este acum șomer.

Și e șomer — să zicem — de un an și patru luni. E unul din cele peste două milioane de șomeri ai Italiei.

Locuiește cu familia sa într-o colibă săpată în pământ. Poate cu greu vă vine a crede că-i cu puțință așa ceva într-o țară civilizată. Citiți articolul statistic pe care l-a publicat nu de mult ziarul „Avanti” și în care se arată că 300.000 de italieni trăiesc în asemenea colibe. Dar, mă rog, poate Giacomino al nostru nu face parte din cei 300.000! Poate face parte din cei 920.000 de italieni care locuiesc în pivnițe, poduri, magazii etc. Sau, în sfârșit, o fi „privilegiat”: e din rîndul celor 4.728.000 care dispun de o singură odală în care trăiesc laolaltă 4-5 oameni. Cifrele sînt luate nu numai din zăre italiene: sînt reproduse după statistici oficiale. Oricum o fi, e limpede că fostul lucrător de la „Montecatini” nu se poate bucura de o locuință mai omenească, deoarece un apartament acceptabil se închiriază cu 30.000 pînă la 50.000 lire pe lună, iar un lucrător — cînd nu-l șomer — cîștigă lunar cel mult cam de două ori suma asta. Darmite cînd e șomer!

Nu e greu să ne închipuim viața pe care o duce șomerul Giacomino de un an și patru luni, de cînd bate la uși în căutare de lucru...

Dar să fim drepti. Șomajul, cit o fi el de crunt, are și momente de... înaltă bucurie. Atunci cînd desfaci ziarul și, la anuașuri, vezi că se caută un portar, sau un curier, sau poate chiar un lucrător de specialitate. Se înfîșură în țara șomajului întins ca pecinginea, dar se înfîșură. O, atunci încep nădejdiile dătătoare de viață și visele repezi și frumoase! O să fie angajat. În sfârșit. Din primul salariu o să le cumpere Gianninei și lui Filippetto, pe lângă pîinea mare pentru toată familia, cite un corn cu lapte și, poate că și el, Giacomino, o să bea un păhăruț de „Cinzano”. Se duce glonț la adresa arătată în ziar. Acolo s-au și adunat citeva sute de „amatori”, adică tot șomeri. Unul e angajat. Care-o fi fericitul? Giacomino se întoarce acasă deznădăjduit, mai deznădăjduit decît înainte de a fi citit anunțul și de a fi început să nutrească visurile aft de trandafirii...

Într-un an și patru luni de șomaj, povestea s-a repetat de citeva ori.

Dar, iată, de data asta — gata! Nu mai începe îndoiială că totul se va rezolva. E clar ca lumina zilei. Acum nu mai e vorba de un singur post de portar sau de curier. Acum se caută citeva sute de oameni. Și se face o reclamă intensă, serioasă. Întreprinderea e americană. Și americanii știu sînt dați naibii. E o întreprindere cinematografică. Pregătește, în Italia, un film grozav. Adică, mai precis, o nouă versiune a unui film mai vechi, care s-a bucurat cîndva de succes: Ben-Hur. Se caută, acum, figuranți. Filmul cere mulți figuranți. Citeva

sute. Poate chiar peste mie. Așa cel puțin se dă de înțeles în reclama americană și în anunțul care invită pe amatori să se prezinte la Cinecitta (Cetatea cinematografică de la Roma).

Printre „amatori” e și Giacomino. Firește, el este un muncitor calificat și a lucrat ani de zile la Uzinele de produse chimice „Montecatini”. Ce legătură are el cu figurația în filme? Nici una — dar n-are a face! Se zice că mulți, luați pur și simplu de pe stradă, au ajuns chiar vedete de cinema. Nădejdiile lui Giacomino nu merg, desigur, pînă-acolo. Însă, în ce privește figurația, o să se descurce el. Nu-l mai prost decît alții. Trebuie să se descurce! Căci, după cite a auzit, figurația de filme se plătește bine. Asta, în genere. Dar cînd e vorba de americani, știu sînt dați naibii: plătesc și mai bine. Cîștigul n-o să fie permanent — asta o știe. Dar o bucată de timp va cîștiga atîtăncît să-i ajungă, cu scotoală, pentru încă vreo cinci-șase luni.

E vesel și s-a înviorat. Își adună odraslele, pe Giannina și pe Filippetto: — În curînd tata o să vă cumpere cite un corn cu lapte.

Copiii ar voi să creadă ce le spune tata, dar nu mai pot crede, fiindcă tata le-a mai făgăduit așa ceva de citeva ori și nu s-a ținut de cuvînt. Dar, mai știți! Poate că de data asta... Prea e vesel tata ca să nu...

În sfârșit, în ziua de cutare, la ora cutare, Giacomino s-a prezentat la Cinecitta ca să fie angajat ca figurant la scenele de masă ale filmului american Ben-Hur.

În fața porților cetății cinematografice, Giacomino al nostru se înfîșește cu peste trei mii de alți Giacomino Bărbați, femei, tineri, fete. Adică șomeri. Adică flămînzi. Toți visează și se angajează, toți cred cu tărie că vor fi angajați. Toți sînt optimiști.

Tot azi, la Cinecitta a fost invitați și ministrul bugetului de stat italian Domnul ministru a ținut o cuvîntare în care a lăudat faptul mareț că o întreprindere americană de cinematograf graf turnează un film în Italia. De bună-seamă că toată această manifestare — imbulzeala pașnică a miilor de șomeri și ministrul care cuvîntează — a fost trasă în poză din diferite poziții. Pentru ca, a doua zi, să se poată vedea în zăre cum știe să lucreze o firmă americană în Italia. Alfel cum? Oare presa italiană nu trebuie să aibă și ei avantaje de pe urma turnării filmului american?...

Dar — zice un proverb italian: „după praznic, sfîntul rămîne păcălît”. În împrejurarea pe care o povestesc aici praznicul a fost cel organizat de negustorii de film sub președinția domnului ministru, iar sfîntul... sfîntul păcălît au fost cei peste 3.000 de șomeri care trăgeau nădejde să devină figuranți. Pentru că domnul ministru a plecat și praznicul s-a terminat. Șomerilor li s-au trînit în nas porțile Cinecittaei. Nici gînd de angajare. Pur și simplu, nici gînd!

Cînd, după plecarea domnului ministru, flămînzi plini de vise și de optimism au fost înștiințați că acum — gata! — pot și ei să se ducă pe la casele lor, mai întîi și-ntîi s-a făcut o tăcere de mormînt, fiindcă oamenii au rămas stupefați. Apoi a început un freamăt ușor, care a crescut treptat. În sfârșit, s-au auzit strigăte de protest și vociferări:

— Asta-i curată escrocherie!
— Nu figuranți în film, ci au făcut din noi figuranții domnului ministru!

— Și figuranți pentru reclama filmului dumnealor!

Așa vorbeau cei peste 3.000 de Giacomino, și indignarea și revolta lor creștea pe măsură ce, spunînd acestea, își dădeau seama că au fost trasi pe sfoară, că au fost făcuți unelele lansării publicitare a unui film american. Se vor întoarce acasă din nou cu mina goală? O, asta încă nu-i nimic! Se vor întoarce cu sufletele terfelite, înjosite! Bătăia de joc a fost crudă. De un cinism sălbatic, animalic.

Șomerii nu se mai urnesc din fața porților. Și vociferază. Și ridică pumnii. Ce-i de făcut?

Simplu. E chemată, în grabă, poliția. Și poliția vine. În mașini. La spatele mașinilor scrie clar: „Polizia” și, mai ales, „Celere”, adică „rapidă”. Poliția rapidă italiană este o admirabilă apărătoare a oamenilor de afaceri care își fac afacerile cinice în Italia.

Claxoane. Sirene. Huruit de mașini trecînd în goană.

Mulțimea are o mișcare de val marin. Freamătul crește. Crește și indignarea.

Pe scurt: treaba s-a soldat cu 9 răniți și 20 de arestați. Ceilalți, scribiți, revoltăți, s-au împrăștiat.

Dincolo de zidurile cetății cinematografice, businessmenii își freacă mințile a satisfacție: au făcut o treabă bună.

★

Din colibă au ieșit către seară „în prag” Filippetto și Giannina. Se țin de mînă. Și-l așteaptă pe tata. Și, așteptîndu-l pe tata, ei așteaptă cornul cu lapte.

Dar Giacomino nu vine. E printre cei arestați și nici nu se știe cînd o să vină. În orice caz, acum, și cîtă vreme va fi reținut, tata are ce să mînce. Măcar de-ar putea să le trimită și lor cite ceva din „mîncarea” de la pușcărie...

„Praznicul” s-a terminat. Celere atacă. Figuranții sînt loviți și arestați. Pentru șomerii escrocați acesta a fost sfîrșitul filmului.

ESCADRILA „LILIAACUL”

ovestind activitatea unei întreprinderi americane „particulare” de transport în jungla vietnameză, filmul german *Escadrila „Liliacul”* dezvăluie dedesubriturile așa-zisei politici de neinterventie a Statelor Unite în războiul colonialist al Franței împotriva trițioșilor vietnamezi.

E adevărat că pentru generalul american Lee, esdrila „Liliacul”, formată din piloți militari care evidențiaseră bombardind Hamburgul, Dresda și Berlinul, este, în primul rând, o afacere, și încă una osebbit de bănoasă. Guvernul francez, prin reprezentantul său, splicuitul colonel d’Allard, plătește arte bine fiecare transport de răniți sau de medicamente pentru trupele sale coloniale, încercuite în noaptea. Iar cînd e vorba de trupe și muniții, răsplata considerabilă, ispititoare, chiar dacă aceasta conține stipulațiilor contractului și pune în pericol viața piloților. Pe general îl interesează poate și cămintele de aramă, de zinc, de plumb și de wolfram, de grafit și safir, pe care speră să le poată exporta într-o zi. „Și, la urma urmei — gîndește el — cum s-ar termina războiul, e bine să se afle pe aci americanii!”

Printre oamenii săi, însă, a început să se strecoare doiala. Mercenarii ai unei cauze străine, piloții văd

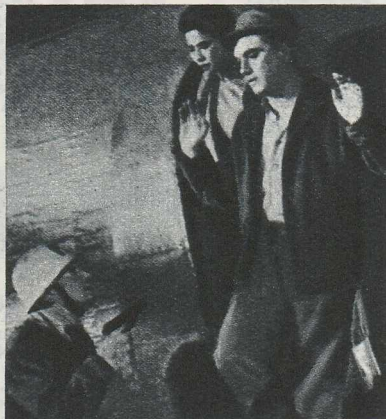
și după zi cum li se răesc rîndurile. Însăși Ruth Flessy, frumoasa secretară și amantă a generalului, își dă seama de nesiguranța în care trăiește, și tinjește după o viață mai liniștită. Pilotul șef, Mitch Bryk, sătul și el de falsul eroism în care se complac colegii săi, de rolul abject pe care-l joacă, refuză să mai zboare pentru profiturile generalului Lee.

De altfel, zilele ocupației colonialiste sînt numărate. Forțele de eliberare dau lovituri mereu mai puternice trupelor mercenare străine. Chiar și în întreprinderea „particulară” a generalului Lee au pătruns patrioții vietnamezi: Dong, barmanul esdrilei, e de fapt un chimist evadat dintr-un lagăr de prizonieri, iar tinăra interpretă Thao, licențiată a Sorbonei, e și ea în legătură cu mișcarea de eliberare. În cele din urmă, ea îl câștigă și pe pilotul Bryk pentru cauza dreaptă a poporului vietnamez...

Regizorul Erick Engel nu s-a lăsat ademinit de posibilitățile pe care le oferea decorul junglei indochineze pentru un film de aventuri. Palpitantă, într-adevăr, acțiunea captivează atenția, dar principalul interes al filmului *Escadrila „Liliacul”* constă în actualitatea sa politică, în lumina pe care o aruncă asupra culiselor războiului din Vietnam, asupra rolului jucat de businessmenii americani pretutindeni unde apar focare de război.

ntru pilotul șef Mitch Bryk. Întîlnirea cu interpreta vietnameză Thao este hotărîtoare (Kurt Pieritz și Nguyen Ti Hoa într-o scenă din filmul *Escadrila „Liliacul”*).

Scenă din filmul german *Escadrila „Liliacul”*.

UN CÎNTEC DIN CAVAL

Ce știți despre poporul Lahu? Puțin, nu-i așa? Cel mult că e una din nenumăratele naționalități care populează imensul continent chinez, undeva sud, în muntoasa provincie Iunan.

Iată însă că acum ni se oferă o imagine vie a caracteristicilor acestui popor prin povestea filmată deșteptării sale la viață. Ne-o istorisește filmul „Cîntec din caval”, produs în studioul cinematografic din Cian-ciun, în regia lui Lu Ien-fu.

Neam neînfricat de vînători, poporul Lahu avusese uit de îndurat de pe urma regimului de teroare Gomindanului. Cruda persecuție și discriminare țională nu putuseră înfrînge însă mîndria și spicul deluptă al fiilor săi. Ei își păstrau obiceiurile răvechi și se adunau la sărbători să cînte și să aace în sunetele instrumentelor populare.

Una din aceste sărbători tradiționale îi oferă tinărului vînător Ha Tuo prilejul de a-și cînta iubirea pentru frumoasa Nava. Melodia ce se înalță din cavatul său o vrăjește pe tinăra fată. Dar fericirea îndrăgostiților și pașnica sărbătoare a poporului Lahu sînt brutal întreprupte de năvălirea oamenilor Gomindanului, o ceată de bandiți puși pe jaf și fărâdelegi. Localnicii încearcă să se apere, dar lăncile și săgețile lor sînt neputincioase în fața carabinieri. Călăușiți de șeful de trib Ahi, bătrînii, femeile și copiii se adăpostesc în munți, în timp ce tinerii mai rezistă, retrăgîndu-se înspre junglă. Ei sînt însă încercuiți și nimicîți. Singur Ha Tuo izbuteste să scape. Doi ani trăiește el ascuns în adîncurile junglei, pe jumătate sălbăticit. Numai dorul de răzbunare și amintirea frumoasei Nava îi mai dau puteri.

Anul 1949 a adus eliberarea Chinei. Poporul Lahu se bucură acum de drepturi egale cu toți cetățenii Republicii Populare Chineze. Satul renaște. Un grup de geologi a venit să prospecteze zăcămintele minerale. Bătrînul Ahi îi e călăuză prin desigurile junglei. Aci ei dau de urmele unui „om primitiv” și ajung pînă la adăpostul lui Ha Tuo, unde găsec un caval și citeva bucăți din minereul pe care-l căutau. Dar cei doi ani de singurătate l-au întunecat mîntea lui Ha Tuo. El nu are habar de ce s-a petrecut pe lume, de eliberarea care a adus poporului său fericirea. Fuge de oameni, se apără cu săgeți. Cînd se părea că nu mai e nimic de făcut, Nava ia cavatul din mina lui Ahi și cîntă melodia care îi povestise cîndva despre dragostea lui Ha Tuo. Trezit la viață de chemarea dragostei, tinărul își revine în fire.

...Și iată că, după ani lungi de suferințe, îndrăgostiții sînt din nou împreună. Laolaltă cu întreg neamul Lahu, ei se bucură de libertate, de viața nouă care se construiește în Republica Populară Chineză.

Doi ani încheiați a trăit Ha Tuo, singur, în adîncul junglei.

În felul lor, „Sălbaticii” din comedia lui Serghei Mihalkov s-au prins într-un soi de „Joc de-a vacanța”: trei tineri bărbați sovietici — un diplomat, un medic veterinar și un fiziician — au hotărît să-și consume vacanța în postură de Robinsoni Crusoe, lipsindu-se de orice companie umană și de orice binefacere a civilizației (în afară de... legumele concentrate în piule și de serviciile „Moskvoiciului”). Diferența între „jocul” tragic profesat la munte de eroii lui Mihail Sebastian și cel amuzant desfășurat pe litoralul mării de către „sălbaticii” lui Mihalkov constă nu în atitudinea geografică, ci în cea social-etică. Ștefan Valeriu și Corina s-au rupt cu voiuptate, măcar pentru o lună, de aerul viciat al lumii burgheze și sîrb cu satisfacția — desigur, limitată — a individualistului, ozonul visurilor lor de protestatari singurateci. Stepan, Vladlen și Roman și-au propus o formuă năzdrăvană de concediu, în care să poată gusta cit mai din plin — după un an de rodnică activitate profesională — razele ultraviolete, briza sărată a mării, mîngierea puternică a valurilor. Trezirea la realitate a eroilor lui Sebastian e tragică: jocul lor de-a vacanța s-a dovedit o fragilă iluzie. Cei trei tineri sovietici înțeleg că originala lor vacanță, de izolați nebărbierii cu săptămîni, nu e numai imposibilă și inutilă dar, mai ales, total incomodă: apariția celor două fete le relevă frumusețea unei vacanțe petrecute în mijlocul oamenilor și, îndesebi, în tovărășia unor tinere ce se dovedesc a corespunde întru totul idealurilor lor matrimoniale.

Și iată această spumoasă comedie-glumă pe scena Naționalului. Montînd-o, un comedian consacrat și-a încercat bagheta regizorală: Radu Beligan. Și dacă am admirat ceva, a fost, în primul rînd, faptul că actorul Beligan s-a obiectivizat și nu a căutat să impună interpretării piesei modalitățile sale comice. Ar fi existat primejdia ca actorii — și mă refer mai ales la interpretii rolurilor masculine — să urmeze prea fidel stilul de joc al regizorului-actor. Cu atît mai mult cu cît în tinăra generație de actori ai Naționalului nu avem încă o echipă de comici de valoare celor maturi și poate că tentația de a-l imita pe Beligan ar fi putut încerca pe actorii distribuiți în „Sălbaticii”. Fiecare interpret — Matei Gheorghiu, Victor Moldovan, Mihai Fotino — și-a realizat însă rolurile pe dimensiunile și specificul propriei personalități artistice, și poate tocmai de aceea reușita actoricească cea mai sigură îi aparține lui Mihai Fotino, a cărui vină de comedian se face puternic simțită în acest rol. Deși, din păcate, pînă în prezent a fost prea puțin folosit (și pe alocuri se resimte încă experiența sa redusă), tinărul actor intră în scenă dezinvolt, își păstrează tot timpul ținuta degajată și jocul natural, are un umor delicat, lipsit de ostentație și pe care știe să-l împletească firesc cu nuanțele lirice ale personajului (medicul veterinar Roman Liubeșkin). Matei Gheorghiu nu se simte însă la îndemînă în rolul lui Stepan Sundukov (e adevărat, cel mai sărac rol din piesă) și își construiește personajul monocord, fără a se strădui să scoată din el mai multă expresie. Cel de-al treilea „sălbatic”, Vladlen Rubakin, capătă în interpretarea lui Victor Moldovan un contur corect, o vivacitate pusă în surdînă și un umor așijderea.

O surpriză plăcută în spectacol: apariția Evei Pătrășcanu-Angheliescu într-un personaj care îi cere să treacă de la rolurile de adolescență sentimentală la cel al femeii „îndărătnice”, voluntare, sigure de ea. Și trecerea aceasta a făcut-o cu o siguranță care dovedește că paleta ei interpretativă e mult mai bogată decît ne-au lăsat să vedem rolurile ei de pînă acum.

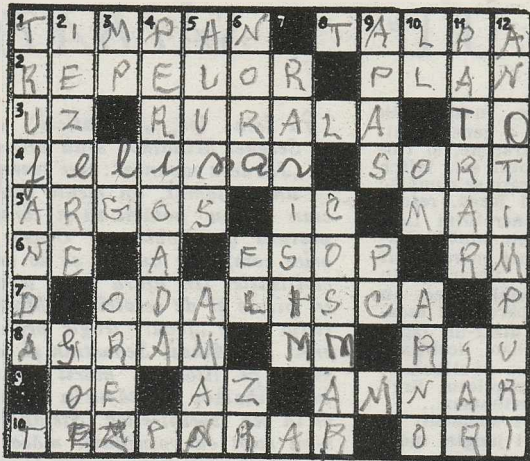
Și o surpriză mai puțin plăcută: Valeria Gagialov, una dintre actrițele tinere cel mai des distribuite în ultima vreme, mărturisește că nu are nimic comun cu comedia. Păcat!

Sanda FAUR-DIMA

DIN TIMP ÎN TIMP

ORIZONTAL:

1) Timp de... un an, în fanfară — Tot timpul pe pământ. 2) În timp scurt — Se realizează în timp de un an și chiar mai din timp. 3) Obicei de pe timpuri — De la țară — Teodor Onescu. 4) Lumina pe timpuri străzile orașelor — Sortiment. 5) Capitala de pe timpuri a Argolidei — Pană — Timpul rozelor. 6) Pronume — Fabulist din timpuri străvechi — Rime! 7) Favorita din alte timpuri a sultanului. 8) Numele de pe timpuri al Zagrebului — Mihai Manolescu — Apă, care curge tot timpul. 9) Difong — Vocala „a” dintr-un alfabet folosit în țara noastră pe timpuri — Aprinzătoare din timpuri trecute. 10) Angajă pe timp limitat — Conjunctie.

— Cel mai inteligent animal al tuturor timpurilor — Fluviu italian. 11) Un sfert de timp — Încă o dată. 12) Sferturi din timpul lui.

DEZLEGAREA JOCULUI „DE ZIUA FEMEII”

ORIZONTAL: 1) MARTIE — DA — ARTA. 2) UNI — MAME — ORE — L. 3) NU — TUȘ — MEDALII. 4) CĂMIN — ZERO — ERA — 5) IRAN — NOTORIU — T. 6) T — SCRIERI — E — AE. 7) OP — AIK — ISA — NOS. 8) AIA — PORUMBACU. 9) RC — BALAS — I — E. 10) ETC — NAN — ELI — SL. 11) URA — EGALITATE. 12) PRIMĂVARA — AMAN. 13) PACE — A — EMERITA.

SFATURI practice

ÎNGRIJIREA ÎMBRĂCĂMINȚII

Înd văd un bărbat cu pantofii nelustruiți, cu urme de noroi pe manșetele pantalonilor, cu gulerul paltonului garnisit cu pele de grăsime mă revolt — îmi spunea deundzi o cunoștință — așa cum mă revolt și când văd o femeie cu îmbrăcămintea mototolită sau murdară. Mă revoltă neglijența crudă în care se complac acești oameni și trag, fără să vreau, concluzia că ei sînt la fel de neglijenți și acolo unde muncesc. Să nu-mi spui — a adăugat ea — că unii, și-ar găsi scuza în inlemperile iernii sau în activitatea lor excesivă. Nu. Cine e neglijent, e și vara, ca și iarna; și atunci când muncește, ca și atunci când e în concediu.

Cînd m-am căsătorit — a continuat ea — bărbatu-meu încerca uneori să se scuze cu aceleași argumente. Dar l-am făcut repede să înțeleagă că nu-i trebuie mai mult de cîteva minute, atunci cînd se dezbracă, să-și pună hainele pe umeri și pantofii pe șaburi. L-am făcut să înțeleagă că nimic nu poale fi mai ușor decît să iași în oraș cu noroiul uscat pe haine sau pe pantofi, cînd e altă de ușor să pună mîna pe perie și să-și revizuiască aspectul îmbrăcăminții, înainte de a pleca. Cu ajutorul persistenței mele, în scurt timp a ajuns să execute aproape mecanic toate aceste operații de întreținere a îmbrăcăminții. După cum vezi, e chestie de obișnuință: la-cune de educație din copilărie, pe care le poți corija oricînd.

Sîni, lotuși, și unele defecțiuni care survin accidentale — am observat eu — și care nu pot fi îndlurate altă de ușor.

Vrei să spui că se poate întîmpla ca cineva să-și păteze costumul sau să piardă un nasture sau, în sfîrșit, să i se lustruiască stofa pe care o poartă. Ei bine, în cazurile acestea trebuie să intervină soția cu priceperea ei. Orice s-ar spune, noi, femeile, știm mai bine cum să scoatem o pală sau cum se coase un nasture. După cum știm să scoatem luciul unei stufe, să curățăm mînușile sau să cîrpinim un ciorap găurit. Totul e să nu neglijăm aceste mici defecțiuni atunci cînd le observăm. Căci, dacă le neglijăm,

înseamnă că sîntem dintre acelea care, la rîndul lor, apar pe stradă cu hainele mototolite și pătate. — Dar călcatul hainelor cui revine? — am întrebat. — Cred că cel mai indicat e să-și calce fiecare hainele sale. Excesul de călcat trebuie însă evitat pentru că, în cele din urmă, freată prea mult cu fierul, orice stofă capătă lustru. Experiența mi-a dovedit, de altfel, că dacă punem regulat hainele pe umeri și pantalonii pe suport, stofa își revine peste noapte, dînga pantalonilor de asemenea. așa că nu va fi nevoie de călcat decît foarte rar.

JOSIANA

Știați că...?

...Datorită radio-foto-cardiogra-mei, una din ultimele descoperiri ale tehnicii medicale, un bălnav de inimă care se află la Roma sau la Paris poate fi ascultat de un specialist din Moscova sau chiar din New York fără să facă vreo deplasare?

...Blana cea mai rară, cea mai rezistentă și cea mai apreciată în toată lumea este a castorului de Kamolka? Animalul acesta face parte din familia lutrului de mare, cu deosebirea că prezintă o blană mult mai frumoasă și mai călduroasă decît a lutrului obișnuit.

...Nu există piatră prețioasă în toată lumea care să nu se găsească în regiunea munților Ural? În plus, există aici unele pietre că orleul, jaspul multicolor, crisolita galben-verzule etc. care nu se găsesc în nici o altă parte a globului.

...Dintr-un metru cub de lemn se poate obține o cantitate de 160 kg de fire sintetice, adică atît cît ar trebui pentru fabricarea a 1500 metri de stofă sau a 4000 perechi de ciorapi?

...Una din cele mai vechi invenții ale omului este jucăria? Arheologii au descoperit, printre obiectele făcute de mîna omului în epoca de piatră, păpuși și figurine articulate, ale căror mișcări complexe l-ar putea amuza și pe un copil al vremurilor noastre.

...Observatorul astronomic de la Pulkovo posedă azi un aparat numit coronograf, cu care se poate studia spectrul solar cu toate razele lui, de la orice altitudine? Noul aparat este invenția Irinei Prokofieva, candidată în științele fizico-matematice, și oferă astronomilor posibilitatea studierii razelor spectrale verzi și roșii chiar de la nivelul mării — lucru care pînă acum nu era posibil decît la mari înălțimi.

...Ceapa, usturoiul și muștarul prezintă aceleași proprietăți de combatere a microbilor ca și pinul alpin? Aceasta, datorită unei substanțe particulare pe care o conțin — fitoncida — care e inofensivă pentru organismul omeneș dar nocivă pentru microbi. Descoperirea a fost făcută de savantul sovietic B. Tohin.

...Femeile obișnuiau să-și gătească coafura încă din epoca preistorică? După reconstituiri s-a putut vedea că „cochetele” epocii de piatră purtau pe cap ornamente făcute din frunze de palmier, din pene de păsări și din scoici. Iar unele din aceste ornamente sînt așa de meticuloș lucrate, încît cercetătorii de azi se minunează ei înșiși cînd le descoperă.

...Un grup de arheologi sovietici a descoperit, pe fundul strîmtorii Kerel, ruinele a două vechi orașe? Ce orașe au fost acestea și de cine au fost construite? — iată ceea ce caută să afle acum cercetătorii sovietici.

VINĂTOAREA SUBMARINĂ ȘI SURPRIZELE EI

Vinătoria sub apă, pe care o practică și la noi numeroși amatori, este considerată în Uniunea Sovietică drept un nou sport și are acolo o campioană: pe Elena Voronkova. Sînt numeroși adepții acestui nou sport, care s-a organizat într-o secție specială a Clubului central al marinei sovietice. Ei se antrenează iarna în piscinele din Moscova și din alte orașe, iar vara pornesc să exploreze profundizimile necunoscute ale mării, pasionați atît după vinătoria submarină cît și după descoperiri interesante din punct de vedere științific.

Înțind cu ușurință datorită „labelor de gîscă” pe care și le fixează la picioare și puțind să rămînă timp îndelungat sub apă cu ajutorul măștilor și al tuburilor de oxigen, vinătorii submarini au prielungă să surprindă manifestări ale vieții acvatice care cu greu ar putea fi văzute altfel. Povestirile acestor sportivi despre cele văzute în adîncuri sînt extrem de interesante, cu atît mai mult cu cît explorările lor nu sînt lipsite de unele pericole neprevăzute.

Însăși campioana Voronkova povestește cum, la prima scufundare în Marea Neagră, undeva pe coasta Crimeei, s-a trezit în față cu un pește cu înfățișare ciudată. Avea aripioarele înotătoare cu totul altfel decît ale peștilor obișnuinți: înșirate de-o parte și de alta de-a lungul întregului corp. Cînd Voronkova a vrut să-l studieze mai de aproape, acesta a țîșnit pe lingă ea cu o viteză de săgeată. A aflat mai tîrziu că a fost spre norocul ei că n-a atîns-o, deoarece peștele respectiv nu era altul decît faimosul „drac de mare”, care are tot corpul plin cu spini otrăvitori ce-i țîn loc și de înotătoare. Rănile produse de acești spini sînt foarte dureroase și greu de vindecate.

O altă sportivă sovietică, Inga Sukenko, a dat o dată peste un fel de curcubeu submarin, care se mișca întocmai ca o reptilă uriașă, fără însă să se deplaseze din loc. Atrasă de frumusețea fermecătoare a colorilor, s-a apropiat prea mult și a ieșit la suprafață cu arsuri serioase. Dăduse peste o meduza veninoasă, a cărei atingere provoacă exact efectul unei arsuri. Asemenea accidente sînt însă extrem de rare pentru că, la cursurile teoretice de înfișiere pe care le urmează, sportivii submarini sînt preveniți asupra unor atari primejdii.

POȘTA REDACȚIEI

DUMITRU MINDRU — Petroșani. Savanții și tehnicienii care se preocupă de progresul automatizării proceselor de muncă nu neglijează cîtuși de puțin sectorul minelor. În afara numeroaselor mecanizări parțiale pe care le cunoaștem, în Uniunea Sovietică s-a pus în construcție, în Kazahstan, o instalație minieră ultramodernă, prin care vor fi automatizate toate operațiile subterane. Întregul mecanism al instalației va fi dirijat de la un tablou de comandă aflat în exterior, iar controlul operațiilor executate de mașini va fi făcut cu ajutorul unor celule fotoelectrice. Așa că, după cum vedeți, în scurt timp omul nu va mai trebui să coboare în adîncuri decît pentru eventuala reparație a mecanismelor dereglate.

S. NOTIRA — Iași. Multe imagini de prisos. Finalul e convențional. Nu se poate publica. MIRCEA GEORGESCU — Strehala, reg. Craiova. Cu toată frecvența și banalitatea ei, furunculoza este o afecțiune care nu trebuie neglijată. La nivelul feței — în special pe buza superioară sau pe nări — un furuncul poate avea consecințe foarte grave. De aceea e recomandabil să vă arătați unui medic și nu să vă tratați „băbește” — cum spuneți dumneavoastră. Cu atît mai mult cu cît mărițiștii că nu e prima oară cînd vă apar aceste furuncule, care s-ar putea să aibă la origine nu numai o „sensibilizare” a corpului, cum presupuneți, ci poate chiar un flegmon perinefric sau mai știm noi ce alt focar microbial. Dar chiar dacă e vorba de o simplă sensibilizare a organismului, medicul va ști s-o trateze.

I. BURCA — Or. Stalin. Din păcate, ne-a sosit prea tîrziu. Poezia era publicabilă cu unele mici rețușări. Prima parte a poeziei, mai ales, e realizată cu talent. Mai trimiteți, pe teme actuale.

MARCU GUTTMAN — Ruhuși. Naufragiile datorite înfișurilor cu ghetari în unele perioade ale anului sînt încă posibile dacă nu se ține seama că radarul și sonarul — cele două mijloace moderne de detectare — sînt supuse perturbațiilor electromagnetice ale atmosferei înconjurătoare. Așa se explică ciocnirea transatlanticului italian „Andrea Doria”, la 2 iulie 1956, cu un aiserburg urias, precum și recenta dramă a vasului danez „Hans Hedtoft”, petrecută la 30 ianuarie anul acesta în Oceanul Atlantic. Singura soluție este să se cunoască coordonatele derivei acestor uriașe mase de gheață plutitoare și să se evite înfișuirea cu ele — lucru pe care-l studiază acum savanții sovietici care trasează faimoasa „Cale maritimă a nordului” dintre Murmansk și Vladivostok.

ILONA SIMCEA — Toplița, R.A.M. E necesar să curățați pomii fructiferi de uscături și de foile moarte rămase pe crăci, deoarece acestea constituie adăposturi pentru germeii a diferiți dăunători, care vor prinde viața o dată cu primăvara. Spoirea cu var a arborilor e mai mult o operație de efect decorativ decît o pavază împotriva dăunătorilor. S-a constatat că, în afară de înlăturarea creșterii mușchiului pe trunchiurile pomilor, vîruierea nu învecică dezvoltarea nici unui alt parazit. Nu vă limitați deci la vîruiere, ci folosiți și alte preparate ericace pe care vi le poate recomanda agronomul din localitatea dv., care cunoaște natura dăunătorilor și combaterea lor pe specific.

RADU FELECAN. Comunicați-ne adresa pentru a vă putea transmite în scris părerea noastră.

V. VASILESCU, elev — Pitești. Timbrele care nu suportă spălarea sînt: primele emisiuni ale Rusiei, numerotate în cataloage de la 8 la 27. Timbrele colorate în roz, violet și verde ale Marii Britanii și cele ale coloniilor engleze emise pînă în anul 1900. Pentru dezlipirea acestor timbre de pe picuri, așezați-le cu spatula pe o hîrtie sugativă și umeziți cu un tampon de vată, înmuiați în apă, numai partea exterioară a sugativei. Umiditatea transmisă încet de sugativă va dezlipi timbrul fără să-i altereze culorile.

VERONICA VAL — București, raionul 1 Mai. Pînă prin anul 1871, Bucureștii au fost iluminați cu „găzoaică” (bămpi cu fitil și cu rezervor de tablă în care se punea petrol). S-a trecut apoi la iluminatul cu gaz aerian care, bineînțeles, e-a fost concesionat unei societăți străine (The British and Foreign Water and Gas Company Limited). Primul bec electric a apărut în București în anul 1882, în sala Teatrului Național. Curentul electric era generat de un motor instalat într-o baracă din apropiere care, de altfel, fusese cumpărat ca să ilumineze și palatul regal.

ALDEA CONSTANTIN — Constanța. Materialul ar putea fi utilizat de brigăzile artistice de agitație, mai ales că forma lui se pretează la o întrepătrundere scenică.

DE LA SCHIURI DE APĂ LA „SKIYAK”

Un campion austriac a inventat niște schiuri care permit navigarea fără remorcare. Sînt concepute mai ales pentru ape curgătoare rezezi, au o formă hidraulică și lungimea unor schiuri obișnuite. Fîind goale pe dinăuntru și etans prinse de picior, asigură o „coborîre” în picioare pe „pîrțile” de apă cele mai dificile.

STICLA DEVINE OȚEL

În R.D.G. s-a pus la punct un material din fibră de sticlă și poliester care este mai rezistent decît oțelul și totodată mai ușor. Spre deosebire de oțel, care rezistă la o întindere de 6.400 kg pe cm², acesta are o rezistență de 9.200 kg. Noului material i se prevede un viitor strălucit, mai ales că nu e supus coroziunii, nu e atacat de benzină, de ulei sau de acizi și rezistă pînă la o temperatură de 250 grade.

DE DUPĂ GARD...

— Tî! Tî! Da' sus mai sare!
 — Et... sus! Asta o poate oricine. O pot și eu...
 — Ce vorbești, neică! O poți și tu? Nu vezi ce greu e?
 — Greu? Ce greu! Parcă trebuie să sar eu? Sare calul!... Și pentru el nu este greu...

Era o discuție, surprinsă întâmplător, între un țânțar și o țânțară cu argintul vremii în păr. Veniseră cu teburii prin București și, trecind prin fața bazei hipice din Plevnei, trăgeau cu ochiul prin gard la forfota de pe teren. Aceiași curiozitate care-i mînase la început pe toți cei care deveniseră acum pasionați ai hipismului se zugrăvea și pe fața celor doi bătrîni, făcîndu-i să întirîie în dosul gardului.

Pentru ei, acest prim concurs hipic al anului, dotat cu cupa „8 Martie”, releva frumusețea unui sport care pe mulți îi îndemna să-l practice și, pe mai mulți, să-l urmărească.

Deși terenul era desfundat în urma ploii care căzuse în ajun și, deci, stabilitatea cailor și a oamenilor suferea din această pricină, totuși au fost probe frumoase, în cadrul cărora concurenții și concurențele s-au străduit și au reușit să ofere un spectacol interesant. Pe această linie s-a situat în special barajul ce a avut loc la proba de forță progresivă fete, unde lupta s-a dus între Elena Iłow (cu Sadea, Diavolo și Rîndunica) și Nely Șoltîș (cu Văzduh).

Pînă la urmă, luîndu-se în considerare și rezultatele din ziua precedentă, concursul feminin dotat cu cupa „8 Martie” s-a terminat cu victoria lui Nely Șoltîș, care a acumulat 44 puncte.

Și printre cei care au aplaudat apariția la masa juriului a fetelor clasate pe primele trei locuri pentru a fi premiate au fost și cei doi bătrîni, care s-au minunat că niște fete atît de tinere și nu prea voinice s-au încumetat să poarte calul peste obstacolele dispuse pe terenul bazei hipice.

NOU RECORD NAȚIONAL!

Duminică, 8 Martie, baza hîcă „Gh. Gheorghiu-Dej”. Concursul dotat cu cupa „8 Martie” luase sfîrșit. Cu toate acestea nimeni nu părăsea hipodromul. Toți spectatorii obser-vară că, în jurul unui obstacol depășea prin înălțime pe celalte, se făceau pregătiri fele. În centrul atenției — un n mic de statură, cu cizme alte și cu cîteva cule ale

griji însemnate pe frunte. Era Vasile Pinciu, cunoscut de la alte numeroase concursuri hipice, și care, în urma deselor succese înregistrate pînă acum, se numără în rîndul maeștrilor sportului.

Cralnicul a anunțat că Vasile Pinciu, deținător al recordului național la înălțime pe teren acoperit cu 2,08 m, va face o tentativă pentru un nou record

național închinat Zilei Internaționale a Femeii.

Un murmur în rîndul spectatorilor saluta această veste, lăsînd să se vadă, în același timp, interesul cu care era așteptată tentativa recordmenului nostru.

Acesta, în dreapta obstacolu-lui, își exprima o oarecare în-dolală:

— Terenul... De el mi-e tea-mă. E alunecos și calul n-are siguranța piciorului.

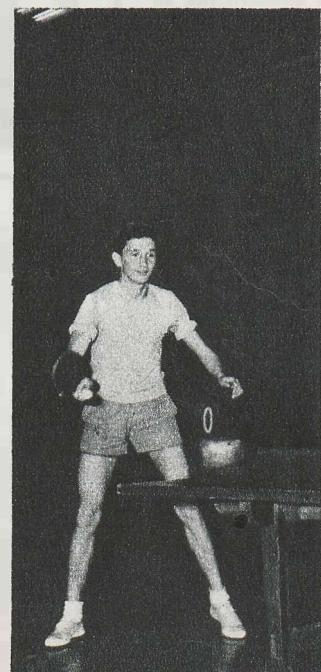
... S-a mai bătătorit pămîntul, s-a mai presărat nisip și iată-l pe Pinciu la prima săritură de 1,95 m. Firește că a trecut-o.

Obstacolul este ridicat la 2,12 m. Emoția lui Pinciu este destul de vizibilă și nervozitatea lui e transmisă parcă și calului, mai ales după ce Pinciu a doborît prima dată la această înălțime. Dar regulamentul prevedea pentru o astfel de tentativă de record patru sărituri.

Pinciu sare din nou, și din nou doboară.

După o scurtă pregătire, ia-tă-l pentru a treia oară în fața obstacolului. O smucitură, ca-lul sare. Victorie! Totuși, liniș-tea continuă să stăpînească sta-dionul. Emoția și surpriza spec-tatorilor este atît de puternică încît de-abia peste 1-2 minute a-ceștia își revin și răsplătesc cu aplauze efortul încercatului călă-reț. La rîndul său, V. Pinciu își răsplătește calul (Prundiș) partenerul victoriei — cu două bucați de zahăr și o bătaie prie-tenească pe gîtul înspumat. Noul record a fost stabilit!

Radu Negulescu, cîștigătorul probei de simplu bărbai în primul concurs din etapa finală a Campionatului republican indi-vidual de tenis de masă.

Nely Șoltîș, cîștigătoarea concursului de călărie dotat cu cupa „8 Martie”

CUPA „GRIGORE PREOTEASA” LA RUGBI

Pe Stadionul Tineretului s-a desfășurat duminică un interesant meci de rugby: finala cupei „Grigore Preoteasa”. Partida e disputată între formațiile Dinamo-București și Constructorul-București, două echipe din prima categorie a campionatului de rugby.

De la început Dinamo a luat jocul în mînă. Mai dinamici, cu mai multă coeziune, creînd faze mai interesante și uneori, prin driblinguri ingenioase, chiar amuzante, jucătorii dinamoiști au cîștigat pe merit.

După cîteva minute, Dinamo, prin Ghiondea, realizează 3 puncte dintr-o lovitură de picior.

Cei de la Constructorul au jucat dezbinat, cu oarecare ooseală, de multe ori vîdînd derută și lipsă de orientare. De lîfel și unele schimbări ale oamenilor și ale posturilor în timpul jocului confirmă lipsa de siguranță în formarea echipei și căutarea chiar pe teren a unei soluții corespunzătoare, soluție arc, însă, nu a fost găsită.

Încercări de a transforma rezultatul meciului au fost ratate e ambele părți — și mai multe de către Dinamo. La aceasta s-a adus contribuția și C. Ionescu, care a ratat surprinzător, e mai multe ori, deși, în general, a avut o comportare de subliat. De la Dinamo merită a fi remarcați, de asemenea, Mazilu Iordăchescu.

Despre jucătorii de la Constructorul nu putem face o sub-niere pozitivă. Cu excepția lui Bărăscu, mai activ în a doua epriză, restul jucătorilor s-au situat pe aceeași poziție mediocră de la începutul jocului și pînă la fluierul final.

Texte de
Romulus SCURTU
 Fotografii de Dan
BÎRLĂDEANU,
 Romulus SCURTU
 și S. STEINER

PREDEAL

Primul succes, prima diplomă, primele emoții sportive...

Start la una din probele de schi rezervate copiilor. ↓

Fotocronica FLACARII

← Un aspect din timpul vizitei în India a delegației guvernamentale sovietice conduse de A. A. Andreev, membru al Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. În fotografie: delegația vizitează Complexul hidro-tehnic de la Bhakra Nangal, unul din cele mai mari din India.

După descoperirea complotului din decembrie 1958 împotriva regimului republican din Irak, recent a fost înăbușită o nouă încercare de rebeliune armată împotriva guvernului irakian. După cum relatează agențiile de presă, știrea că organizatorul rebeliunii colonelul Shawaf, a fost omorât de proprii lui soldați și că trupele guvernamentale sînt stăpîne pe situație în întreaga țară a fost primită cu entuziasm de populația irakului. În fotografie: arme capturate o dată cu descoperirea unui complot imperialist în Irak.

↑ În Nyassaland — posesiune engleză în Africa centrală — unde populația neagră s-a ridicat la luptă pentru cucerirea dreptului la autodeterminare, colonialiștii englezi iau măsuri de „precauție” înarmîndu-și vătăzii. Cu pistoale și bîte ei cred că vor înăbuși aspirațiile la libertate ale poporului negru din Nyassaland.

Pentru a-și manifesta solidaritatea cu cei 2000 de muncitori concediați de conducerea Uzinelor Ford din Dagenham (Anglia) mil de muncitori s-au adunat într-un mare miting, în cadrul căruia au cerut reprimirea celor aruncați pradă șomajului.

La nigerite pentru comitetele populare orașenești, județene și sătești, care au avut loc recent în R.P.D. Coreeană, au participat la vot 99,99 la sută din numărul alegătorilor înregistrați. Pentru candidații propuși și-au dat votul 99,99 la sută din votanți.

CU SURLE ȘI TROMPETE

Rîndurile de față nu vor să fie o profecie, și, mai puțin, un avertisment. Ele tind doar să aștearnă în cel mai puține cuvinte o constatare: se poate muri și fără surle și trompete. Adică, de bătrînețe sau de o boală. Dar se poate merge la moarte și bătînd „pasul de gîscă”.

Acest lucru se vede din felul în care, în 1942, tamburul major hitlerist defila, trufaș și înconștient, în sunetele unui marș zvîrlit din „surle și trompete” (Imaginea 1).

Fotografia grupului de muzicanți militari care își suna alăturile pentru a îmbarca hordurile dezlănțuite ale „Führerului” a fost făcută undeva în apropierea Kievului vremele cotoplit.

După un an, dar nu mai mult, fanfara și „eroticul” marș au fost acoperite de sunetele urlasei orgii a ofensivei sovietice. Urmarea „pasului de gîscă” bătut pe pămîntul sovietic o vedem în imaginea luată, în iarnă, prin viscol, undeva la Stalingrad (fotografia 2).

O groapă de cîmîțir militar improvizat — una din nenumăratele gropi săpate și umplute — oh! mai ales umplute — în grabă. În mare grabă de către trupele hitleriste care, puse pe goană, hătuite, aveau foarte puțin timp, uneori de loc, ca să-și îngroape morții.

Sîntem în iarna anului 1943. În plină și cumplită retragere a armii lui Hitler, înfrînte, decimate fa cele mai crîncene bătălii pe care le-a cunoscut pînă atunci istoria omenirii.

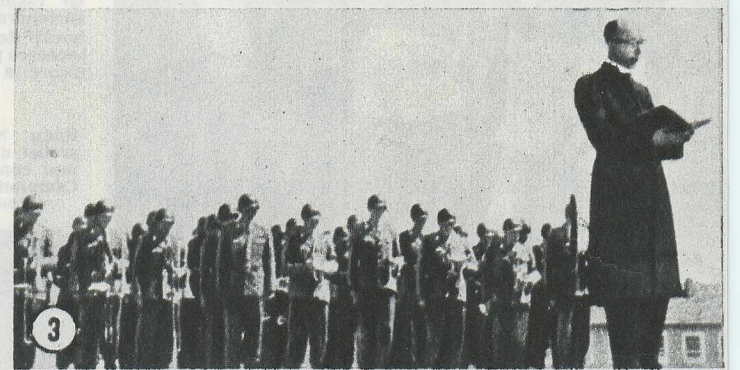
Din șanțurile-gropi ies cîte o mîna, un braț, ba, în prim-plan, se poate observa un plutonier — poate chiar cel din fanfară! — cu picioarele încă bandajate, pentru care nu s-a mai găsit loc. Subofiterul a fost părăsit la marginea cîmîțirului improvizat. Trombele de zăpadă i-au fost lînțolii, iar urletele aprigului crivăț i-au cîntat prohodul.

Pentru cea de-a treia imagine socotim că nu mai este nevoie de vreun comentariu, ci doar de-o indicație: fanfara și trupa dintr-o unitate a Wehrmachtului, reînviat în R.F. Germană, primește cu antipație, de la preotul de serviciu, binecuvîntarea și permisul în alb pentru a intra direct în rai. Dar în astfel de uniforme și cu astfel de intenții pragul raiului se află tot în gropile morții.

★

Hotărisem să nu mai comentez ultima imagine. Nu m-am putut reține...

Merle ARSENE

IN JURUL GLOBULUI

DIN FIER VECHI... LOCOMOTIVE. Pionierii sovietici depun o muncă neobosită în cadrul acțiunii de colectare a fierului vechi necesar industriei grele sovietice. Astfel, din fierul vechi strâns de școlarii orașului Kolomna, regiunea Moscova, Uzina de locomotive „V.V. Kulbișev” din Kolomna a construit două puternice locomotive. Una din ele este înfățișată în fotografie, alături de cei care au contribuit la construcția ei.

FLORĂ TROPICALĂ... IN EUROPA. În orașul Olomouc din R. Cehoslovacă se află o mare seră cuprinzând nu mai puțin de opt mii de soiuri de plante tropicale și subtropicale. În fotografie: câteva varietăți de cactuși.

DICTAFONUL PORTABIL - noul tip de magnetofon produs de industria de specialitate din R. Cehoslovacă - are o viteză de înregistrare de 4,75 cm pe secundă. Toate operațiile - inclusiv cea a repetării reproducerii - se execută cu ajutorul a șase butoane.

ALĂTURI DE CLĂDIRILE NOI ALE VARȘOVIEI. cartierul vechi al capitalei R.P. Polone încântă prin frumusețea și pitorescul arhitectonicii sale.

GONG!

Teatrul de Satiră din Moscova a pregătit, printre altele, pentru stagiunea teatrală în curs, dramatizarea binecunoscutului roman satiric „Vițelul de aur” de Ilf și Petrov - în regia lui Valentin Plucek și în interpretarea actorului E. Vennik (Ostap Bender).

Ecranul cinematografulor au prezentat cu ani în urmă filmul sovietic „Caut o nevastă”, după comedia muzicală „Argin mai alau” a compozitorului azerbaidjan Uzeir Gadjiybekov. Filmul a avut un asemenea succes încât surgerarea altor a făcut să nu poată fi uitat. Fapt care a determinat Teatrul „Masovetski” din Varșovia să pună în scenă, cu mult succes, această delicioasă comedie, în regia Wanel Wroblevska.

Acum cîva timp a avut loc la Stockholm jubileul de 25 de ani al Teatrului de Stat al Suediei. Cu acest prilej s-au prezentat în premieră piesele „Politicianul” de autorul danez Ludwig Holberg, „Livada cu vișini” de A. Cehov și altele - care vor fi jucate în toată țara.

Teatrul progresist londonez „Yorkshop” a fost supus recent unei aspre amenzi din partea cenzurii britanice. Acuzăția ce i se aduce este că, într-o piesă de Chapman, unul dintre interpreți, actorul Harris, imită maniera de a vorbi a lui Winston Churchill. Solidăriindu-se cu actorii Teatrului „Yorkshop”, nenumărați artiștii de teatru britanici, ca și săptămînalul de specialitate „Stage”, au inițiat strîngerea unui fond pentru ajutorarea Teatrului „Yorkshop”.

RS.S. Kazahă a făcut cunoscute în nenumărate rânduri bogăția și frumusețea artei poporului kazah. În Kazahstanul sovietic funcționează nu mai puțin de 19 teatre, dintre care unele în limbile rusă, uigură și coreeană. Printre piesele care se joacă pe scena Teatrului Rus din Alma-Ata, capitala R.S.S. Kazahă, se numără: „Platonov” de Cehov, „Moștenitorii” de scriitorul kazah Anov - o lucrare dramatică consacrată luptei pentru destăinirea pămînturilor virgine - și „Bătălia în mers” de scriitoarea sovietică Galina Nikolaeva.

Un interes deosebit l-a stîrnit recent tradiționalul festival al teatrelor de la Brezgenz (orașul austriac de la frontiera cu Elveția). Printre altele, s-a reprezentat și tragedia „Maria Stuart” de Schiller, avînd ca interpretă principală pe cunoscuta actriță Paula Wessely de la „Burgtheater” din Viena.

La Teatrul Popular „Kristiu Sarafov” din Sofia a avut loc recent premiera tragediei „Antigona” de Sofocle. Punerea în scenă a fost realizată de către regizorul grec Muzenidia, care a dobîndit o bogată experiență prin montarea „Antigonei” pe scenele teatrelor din Grecia.

GONG!

PINGVINUL... INFRIGURAT. Valul de frig care a cuprins țara această Anglia se pare că l-a supărat chiar și pe micul pingvin Charlie de la grădina zoologică din Glasgow. Iată-l, infotolit, lângă o sobiță, încercînd să se încălzească puțin.

LA DELHI, unde cu prilejul sărbătoririi Zilei Republicii s-au adunat dansatorii și cîntăreții din toată India, a putut fi admirat și acest costum fantastic purtat în timpul unui dans mitologic de unul dintre membrii echipei din Mysore.

TENTATIVĂ DE RECORD... Michel Perigaud, din Nantes (Franța), a încercat să stabilească un nou record: instalat pe un scaun, în echilibru... pe trei sticle, el intenționa să cînte din muzică zece ore, fără întrerupere. După șapte ore și jumătate s-a văzut nevoit însă să abandoneze din cauza oboseii.

SORT CU BUZUNARE, PENTRU... CATEI. Ultimul răconet al model... canine, prezentate recent la o expoziție londoneză din sala Olimpia. Încă una din multele țicneli împotriva căroră neuropsihiatria occidentală n-a luat nici un fel de măsuri...

CASCADA DE... GHETURI. În urma viscoalelor puternice care au dinuit Statele Unite, a înghețat pînă și cascada Niagara. În locul valurilor înspumate s-au format uriașe blocuri de gheață.

REDACȚIA: București, Piața Ștefăniței. Căsuța Poștală 3507 of. 33. Tel. 17.60.10 int. 1744.
ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU.

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Ștefăniței „I. V. Stalin”

UMOR ... PE 3 TEME

A CHIULI - CHIULIRE...

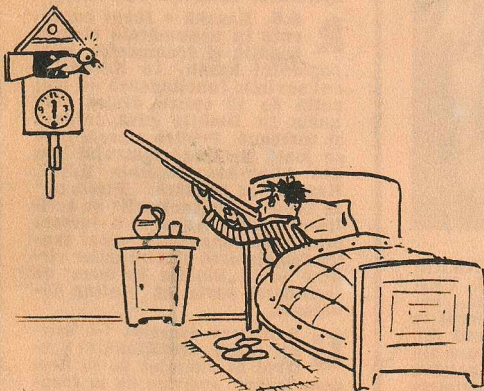
LA DISPENSAR

LD
57

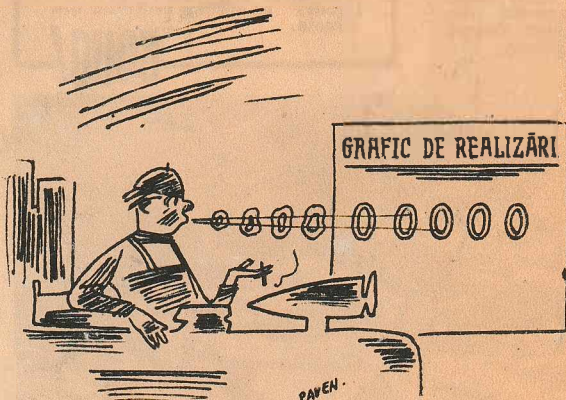
— Tovarășe doctor, ajută-mă!
Nu sufăr de nimic!..

Desen de L. DARIAN

Cînd sună ceasul.

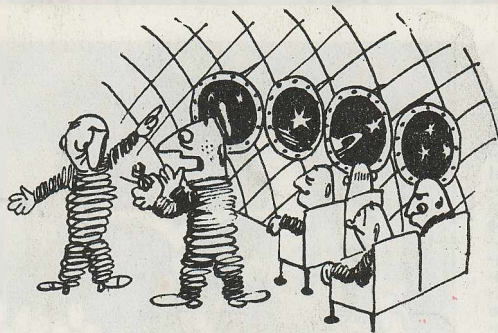
Desen de Simion ALEXANDRESCU

Fum și scrum...

Desen de A. PAVEN

ANTICIPAȚIE

— Biletele la control!
— Să vedeți... Am greșit racheta.. Voiam să
merg în Venus...

Desen de N. GEORGESCU

Luna, către unii compozitori
de muzică ușoară:

— În era zborurilor cosmice ar
fi cazul să mă mai lăsați în pace...

Desen de Mircea ANANIA

LA CAPE CANAVERAL

— Totuși, rachetele noastre
au atins o mare înălțime.

Desen de Rik AUERBACH

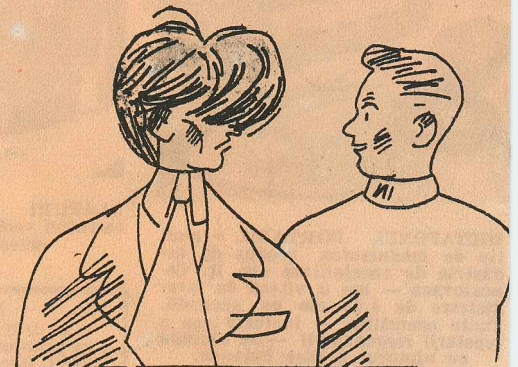
PE CĂI COSMICE

MODĂ, MODEL. MODERN...

— ... Sînt extrem de ocupată
dac-ai ști cîte am pe cap!..

Desen de L. LIVADAR

— Spune drept: te ascunzi de cineva?

Desen de A. PAVE

EFACT

Poți să-mi spui cît e ora?
— Imposibil. Cînd te-am văzut, mi-a st
ceasul!?!?

Desen de Fred GHENĂDESC